

GRADUATE SCHOOL
KAMPHAENG PHET RAJABHAT UNIVERSITY

เอกสารประกอบการอบรม
การตรวจสอบการคัดลอก
ผลงานทางวิชาการ
(PLAGIARISM)
และมาตรฐานการเผยแพร่
ผลงานทางวิชาการ

2021

เอกสารประกอบการอบรม
การตรวจสอบการคัดลอกผลงานทางวิชาการ (Plagiarism)
และมาตรฐานการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
พ.ศ. 2564

คำนำ

ปัญหาการลอกเลียนผลงานทางวิชาการ เป็นปัญหาทางจริยธรรมในแวดวงวิชาการที่ส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ ความน่าเชื่อถือของหน่วยงาน และเจ้าของผลงาน เนื่องจากเป็นความไม่สุจริตทางวิชาการที่สร้างความเสียหายต่อชื่อเสียงของหน่วยงาน ทำให้สถาบันการศึกษา หน่วยงานด้านการวิจัย สถาบันการศึกษาและมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ที่มีภารกิจด้านการวิจัย การจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาได้จัดทำมาตรฐานหรือข้อกำหนดทางจริยธรรมและจรรยาบรรณการวิจัยและการจัดทำผลงานทางวิชาการ เพื่อให้ให้นักวิชาการ นักวิจัย อาจารย์ ตลอดจนนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาเกิดความตระหนักถึงความสำคัญในการตรวจสอบการคัดลอกผลงานทางวิชาการ โดยการกำหนดมาตรฐาน หรือแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบการคัดลอกผลงานทางวิชาการ (Plagiarism) ในการทำวิทยานิพนธ์ การศึกษาค้นคว้าอิสระ และการตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา เพื่อแก้ไขปัญหาการนำผลงานของผู้อื่นมาใช้ โดยขาดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องในการอ้างอิงผลงานทางวิชาการ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร จึงได้จัดทำเอกสารประกอบการอบรม เรื่อง “การตรวจสอบการคัดลอกผลงานทางวิชาการ (Plagiarism)” ขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการอ้างอิงผลงานทางวิชาการในการทำวิทยานิพนธ์ การศึกษาค้นคว้าอิสระ และการเขียนบทความวิชาการเพื่อการตีพิมพ์เผยแพร่ก่อนสำเร็จการศึกษา ตลอดจนมีทักษะในการตรวจสอบการคัดลอกผลงานทางวิชาการด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป ทั้งนี้ มหาวิทยาลัยฯ ได้ทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือในการใช้งานโปรแกรมการตรวจสอบการลอกเลียนผลงานทางวิชาการ “อักษรวิสุทธิ์” แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งใช้เป็นโปรแกรมหลักในการตรวจสอบดังกล่าว เพื่อให้เป็นไปตามเกณฑ์การตรวจสอบความซ้ำซ้อนของผลงานทางวิชาการ ในการสอบโครงร่างวิทยานิพนธ์ และการจัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์ของนักศึกษาระดับปริญญาโท และปริญญาเอก ของมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ให้มีคุณภาพ และมาตรฐานเป็นที่น่าเชื่อถือและยอมรับทางวิชาการต่อไป

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
พ.ศ.2564

สารบัญ

	หน้า
ความหมายของการคัดลอกผลงานทางวิชาการ	5
ลักษณะของการลอกเลียนผลงานทางวิชาการ	6
รูปแบบของการคัดลอกผลงานทางวิชาการ	7
เอกสารอ้างอิง (Reference) และการอ้างอิง (Citation)	8
แนวทางการนำผลงานทางวิชาการของเจ้าของผลงานมาใช้	9
แนวทางการจัดการรูปภาพเพื่อนำใช้ในทางวิชาการ	10
การอ้างอิงและเอกสารอ้างอิง	11
วิธีการตรวจสอบ	12
ประโยชน์ของการตรวจสอบผลงานวิชาการ	12
มาตรฐานการเผยแพร่ผลงาน	13
ปัญหาการเผยแพร่ผลงานซ้ำ	15
โปรแกรมสำเร็จรูปในการตรวจสอบการคัดลอกผลงานวิชาการ	17
โปรแกรมอักขรวิสุทธิ์	18
รายการอ้างอิง	20
ภาคผนวก	21
ประกาศ แนวปฏิบัติในการตรวจสอบการคัดลอกผลงาน	22
แบบฟอร์มรายงานผลการตรวจสอบการคัดลอกผลงาน	24

การป้องกันการคัดลอกผลงานทางวิชาการ (Plagiarism)

รศ.ดร.ณัฐรดา วงษ์นายะ*

การคัดลอกผลงานทางวิชาการ เป็นประเด็นปัญหาทางจริยธรรมในวงการทางวิชาการ ที่ส่งผลกระทบต่อความน่าเชื่อถือ ความเชื่อมั่น และภาพลักษณ์ขององค์กร สถาบันการศึกษา และแวดวงทางวิชาการ ซึ่งปัญหาดังกล่าวเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ปัญหาการคัดลอกผลงานทางวิชาการในการวิทยานิพนธ์ระดับบัณฑิตศึกษา ซึ่งเกี่ยวเนื่องไปถึงการตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานของนักศึกษา และอาจารย์ที่ปรึกษาทั้งในระดับปริญญาโท และระดับปริญญาเอก นอกจากนี้ ปัญหาการคัดลอกผลงานทางวิชาการยังเกิดขึ้นในการเสนอขอตำแหน่งทางวิชาการของครู อาจารย์ และนักวิชาการในสาขาวิชาต่าง ๆ ซึ่งการคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาใช้เป็นของตนเอง ถือเป็นปัญหาทางจริยธรรมที่ร้ายแรง ซึ่งอาจนำไปสู่การถอดถอนปริญญาบัตร การถอดถอนตำแหน่ง หรืออาจนำไปสู่การดำเนินคดีทางอาญา เนื่องจากการนำผลงานของผู้อื่นมาใช้เป็นผลงานของตัวเองทั้งความรู้ ความคิด ข้อความ คำพูด หรืองานเขียนของบุคคลอื่นมาใช้เป็นผลงานของตนโดยไม่ได้มีการอ้างอิง ไม่ว่าจะเป็นการนำข้อความทั้งหมดมาใช้ หรือการนำข้อความของผู้อื่นนำมาตัดแปลง หรือเรียบเรียงผลงานใหม่ให้เป็นผลงานของตนเอง โดยไม่มีการอ้างอิงเจ้าของผลงาน ถือเป็นความไม่สุจริตทางวิชาการ (Academic Dishonesty) เปรียบเสมือนกับการโจรกรรมทางวิชาการ โดยปัจจุบันมีบทลงโทษที่แตกต่างกันออกไปตั้งแต่การสอบวินัยไปจนถึงการมีบทลงโทษขั้นปลดออกจากราชการ หรือการถอดถอนใบปริญญาบัตร สาเหตุส่วนหนึ่งเกิดจากความก้าวหน้าของเทคโนโลยีดิจิทัลทำให้นักศึกษา นักวิชาการ นักวิจัยสามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลผลงานทางวิชาการ ผลงานวิจัยในรูปแบบออนไลน์จากฐานข้อมูลวารสารได้อย่างกว้างขวางทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ ซึ่งปัจจุบันมีฐานข้อมูลวิชาการ ฐานข้อมูลงานวิจัย และวารสารวิชาการออนไลน์เพื่อเผยแพร่ความรู้เพื่อการประยุกต์ใช้ความรู้ในการต่อยอดองค์ความรู้การวิจัยผ่านเว็บไซต์ของฐานข้อมูลในประเทศและต่างประเทศในรูปแบบรายงานวิจัย วิทยานิพนธ์ บทความวิชาการ บทความวิจัย ฯลฯ จึงทำให้สามารถเข้าถึงเนื้อหาและองค์ความรู้ด้านการวิจัย และอาจนำไปสู่การคัดลอกผลงานทางวิชาการของผู้อื่นมาเป็นของตนเองสามารถกระทำได้ง่าย ส่วนสาเหตุที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือ นักศึกษา นักวิจัย นักวิชาการ ยังขาดความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับวิธีการการอ้างอิงผลงานของผู้อื่นมาใช้ ซึ่งอาจนำไปสู่การคัดลอกผลงานผู้อื่นมาใช้โดยไม่ได้ตั้งใจ ดังนั้น ในปัจจุบันจึงมีการพัฒนาโปรแกรมเพื่อใช้ในการตรวจสอบการคัดลอกผลงานทางวิชาการมากมาย ที่สามารถตรวจสอบการลอกเลียนแบบผลงานได้ทั้งผลงานที่เป็นภาษาไทย และภาษาต่างประเทศ (อังกฤษ) อาทิ โปรแกรมอักขราวิสุทธิ์ พัฒนาโดยคณะวิศวกรรมคอมพิวเตอร์ และคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , CopyCatch พัฒนาโดยเนคเทค, Anti-Gobpae พัฒนาโดยมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โปรแกรมตรวจสอบต่างประเทศ Turnitin, WriteCheck iThenticate ซึ่งนำมาใช้ในตรวจสอบผลงานวิชาการ งานวิจัย วิทยานิพนธ์และบทความวิชาการ

* รองศาสตราจารย์ ระดับ ๙ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

** คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

ปัจจุบันมหาวิทยาลัยที่มีการจัดการเรียนการสอนในระดับบัณฑิตศึกษาจะมีข้อกำหนดเกี่ยวกับจรรยาบรรณนักวิจัยและจริยธรรมการทำวิจัยและการทำวิทยานิพนธ์ โดยกำหนดกฎ ระเบียบ เกี่ยวกับแนวปฏิบัติในการตรวจสอบการคัดลอกผลงานทางวิชาการของแต่ละมหาวิทยาลัย เพื่อรับรองความน่าเชื่อถือของผู้สำเร็จการศึกษาก่อนสำเร็จการศึกษาเพื่อสร้างมาตรฐานและคุณภาพของวิทยานิพนธ์ และบทความทางวิชาการ ทั้งนี้ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ได้จัดทำประกาศมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร เรื่อง แนวปฏิบัติในการตรวจสอบการคัดลอกผลงานทางวิชาการในการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2558 โดยกำหนดรายละเอียด ขั้นตอน วิธีการและเกณฑ์การตรวจสอบความซ้ำซ้อนของผลงานฯ ตามรายละเอียดในภาคผนวก

ความหมายของการคัดลอกผลงานทางวิชาการ (Plagiarism)

มีนักวิชาหลายท่านได้ให้ความหมายของการคัดลอกผลงานทางวิชาการ ไว้ดังนี้
 โจกรกรรมทางวรรณกรรม หรือ การลอกเลียนวรรณกรรม ความหมายของคำนี้คือ “การนำผลงานความคิด หรือคำพูดของผู้อื่นไปใช้โดยไม่ให้เครดิต หรือการนำความคิดและงานของผู้อื่นมาเขียน โดยทำให้ดูเหมือนว่ามาจากความคิดของตนเอง (ราชบัณฑิตยสถาน)

“Plagiarism” คือ ความพยายามชักจูงผู้อ่าน ด้วยนำเอางาน คำพูด หรือคำของผู้อื่นมาเป็นของตนเอง “การคัดลอกผลงานทางวิชาการ (Academic Plagiarism)” เกิดขึ้นเมื่อผู้เขียนรายงานวิจัย งานวิทยานิพนธ์ ลอกคำจากต้นฉบับ มากกว่า 4 คำโดยปราศจากการใช้เครื่องหมายอัญประกาศ “ “ หรือเครื่องหมายคำพูดตรงข้อความที่คัดลอก ทำให้ดูเหมือนว่าเป็นผลงานของตนเอง การถอดความหรือการเขียนในลักษณะแตกต่างจากเดิมแต่ยังมีความหมายเช่นเดิม (Paraphrasing) (บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2555, หน้า 5-6)

“Plagiarism หมายถึง การใช้ผลงานหรือแนวคิดของบุคคลอื่นเพื่อทำให้ดูเหมือนเป็นงานของตนเอง” (มานิตย์ จุมปา, 2556, หน้า, 98)

Plagiarism หมายถึง การคัดลอก ผลงาน งานเขียน งานสร้างสรรค์ การขโมย ความคิด คำพูด ข้อความ Graphic รูปภาพทั้งหมดหรือบางส่วน ทั้งที่เหมือนหรือเกือบเหมือน- โดยไม่อ้างอิงแหล่งที่มา (Citation) หรือ ไม่ประกาศเกียรติคุณ (Acknowledgment (ห้องสมุดสตางค์ มงคลสุข มหาวิทยาลัยมหิดล สารานุกรมเสรี (Wikipedia) และบุษบา มาตระกุล อ่างใน รมณีย์ เจริญทรัพย์, ออนไลน์ หน้า 2)

ตามพจนานุกรม The Compact Edition of the Oxford English Dictionary (COED) ในความหมาย ของคำว่า “Plagiarism” หลายแบบดังนี้ (อ่างใน บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2555, หน้า 3)

1. การกระทำหรือการปฏิบัติที่ถือวาทนการคัดลอก นั่นก็คือ การนำผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเองโดยวิธีการที่ไม่ถูกต้อง (Wrongful Appropriation) การขโมย (Purloining) และการตีพิมพ์ข้อความของ คนอื่นหรือการแสดงความคิด แนวคิด (วรรณกรรม งานศิลปะ ดนตรี งานประดิษฐ์) ของผู้อื่น เสมือนว่าเป็นงานของตนเอง

2. การนำเสนอความคิด แนวคิดต้นแบบ ข้อความ สวนของข้อความ หรืองาน ที่ได้มีการขโมยมา ใช้พจนานุกรมฉบับเดียวกันให้ความหมายคำว่า ขโมย (Purloin) คือ นำมาอย่างไม่ซื่อสัตย์ โดยเฉพาะใน ลักษณะเปี่ยมเบนความเชื่อถือ

การลอกเลียนโดยมิชอบ (Plagiarism) หมายถึง การลอกเลียนโดยมิชอบ ซึ่งการลอกเลียนดังกล่าว อาจจะเป็นการลอกเลียนทางความคิด บทความ ทำนองเพลง รูปภาพ หรือข้อมูล หรือสิ่งต่าง ๆ ที่มีคุณค่าทางการสร้างสรรค์ (สำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ, 2560, หน้า 13)

การลอกเลียนโดยมิชอบ (Plagiarism) หมายความว่า การลอกเลียนโดยมิชอบ ซึ่งการลอกเลียนดังกล่าวอาจจะเป็นการลอกเลียนความคิด บทความ ทำนองเพลง รูปภาพ หรือข้อมูล หรือสิ่งต่าง ๆ ที่มีคุณค่าทางการสร้างสรรค์ (สำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ, 2560, หน้า 13)

อย่างไรก็ตาม อาจมีความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนเกี่ยวกับความหมายของ “การคัดลอกผลงานทางวิชาการ” กับ “การละเมิดลิขสิทธิ์” ทั้งนี้ การละเมิดลิขสิทธิ์ หมายถึง การนำเอาผลงาน สิ่งประดิษฐ์ งานสร้างสรรค์ ของคนอื่นที่มีการจดทะเบียนคุ้มครองทางการค้า มาใช้ประโยชน์โดยไม่ได้รับการอนุญาตจากเจ้าของลิขสิทธิ์ เช่น การละเมิดลิขสิทธิ์โดยการนำเพลง ภาพยนตร์ หนังสือ ที่จดลิขสิทธิ์มาผลิตเพื่อจำหน่ายทางการค้า การเผยแพร่หรือใช้ประโยชน์อื่น ๆ โดยไม่ขออนุญาตเจ้าของลิขสิทธิ์

จากความหมายดังกล่าว สามารถสรุปได้ว่า การคัดลอกผลงานทางวิชาการ หมายถึง การนำผลงานของบุคคลอื่นที่เป็นงานเขียน ความรู้ ความคิด งานวิชาการ แบบจำลอง หรือผลงานสร้างสรรค์ในลักษณะอื่น ๆ อาทิ ภาพถ่าย งานออกแบบ งานกราฟฟิก รูปวาด หรืองานสร้างสรรค์อื่น ๆ ของบุคคลอื่น เพื่อนำมาเป็นผลงานของตนเองโดยไม่มีการอ้างอิงเจ้าของผลงานเดิม ไม่ว่าจะเป็นการนำมาใช้ทั้งหมด หรือนำมาดัดแปลง ปรับปรุงสำนวน หรือผลงาน โดยการเปลี่ยนคำ เปลี่ยนตำแหน่งข้อความ หรือการสรุปความแล้วเรียบเรียงภาษาใหม่ แต่ยังคงความหมายของเจ้าของผลงาน มาเป็นงานของตนเองโดยไม่อ้างอิงเจ้าของผลงานเดิม ถือว่าเป็นการคัดลอกผลงานทางวิชาการทั้งสิ้น

ลักษณะของการลอกเลียนผลงานทางวิชาการ

สำหรับ ลักษณะสำคัญของการลอกเลียนผลงานทางวิชาการไว้ดังนี้

1. การนำผลงานของบุคคลอื่นมาใช้ทุกประเภทมาใช้ทั้งหมดโดยไม่ได้มีการดัดแปลงข้อมูลใด ๆ มาใช้เป็นผลงานของตน โดยไม่มีการอ้างอิงแหล่งที่มาหรืออ้างอิงเจ้าของผลงาน ทั้งในรูปของข้อความ รูปภาพ โมเดล ผลการทดลอง หรือผลงานในลักษณะอื่น ๆ โดยไม่มีการใส่เครื่องหมายคำพูดและอ้างอิงเจ้าของผลงาน มาเป็นผลงานของตน

2. การนำผลงานของบุคคลอื่นมาใช้ทุกประเภทมาใช้ทั้งหมดโดยมีการดัดแปลง หรือปรับปรุงสำนวน แต่ยังคงความหมาย หรือแนวคิด หรือองค์ความรู้เหมือนกับผลงานของผู้อื่น มาใช้เป็นผลงานของตน ในลักษณะของการเปลี่ยนแปลง หัวข้อหลัก หัวข้อย่อย หรือการย้ายประโยค โดยไม่มีการอ้างอิงแหล่งที่มาหรือเจ้าของผลงาน

3. การคัดลอกผลงานของตนเอง (Self-Plagiarism) เป็นการเขาย้ายการคัดลอกผลงานทางวิชาการชนิดหนึ่ง ถึงแม้จะเป็นผลงานนั้นจะเป็นผลงานทางวิชาการของตนเองก็ตาม สำหรับ ผลงานทางวิชาการที่เขาเขาย้ายการคัดลอกผลงานของตนเองมีหลายลักษณะ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง **การนำผลงานของตนไปตีพิมพ์ในวารสารวิชาการมากกว่า 1 แห่ง (Duplicate Application)** กรณีนี้ เจ้าของผลงานนำบทความของตนเองที่มีเนื้อหา ข้อความเหมือนกันทั้งหมด หรือมีการดัดแปลงผลงานของตน โดยการเปลี่ยนชื่อเรื่องผลงาน แต่มีการปรับปรุงบทความโดยการย้ายคำ ย้ายหัวข้อ บางส่วน แต่ยังคงความหมาย หรือองค์ความรู้เดิม แล้วนำไปตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารวิชาการมากกว่า 1 แห่ง ถือได้ว่าเป็นการคัดลอกผลงานของตนเอง เนื่องจากข้อกำหนดของวารสารวิชาการแต่ละแห่ง ก่อนยื่นขอตีพิมพ์จะมีข้อกำหนดว่า “ผลงานที่ขอตีพิมพ์ทั้งในรูปแบบบทความวิจัย บทความวิชาการ จะต้องไม่เคยยื่นขอตีพิมพ์ หรือถูกตีพิมพ์แล้วในวารสารวิชาการฉบับอื่น”

หากตรวจสอบพบว่ามี การยื่นขอตีพิมพ์วารสารอื่นพร้อมกันก็จะถูกปฏิเสธการตีพิมพ์ หรือหากมีตรวจสอบ ภายหลังว่ามีเคยมีการลงบทความหรือผลงานนี้แล้วในวารสารวิชาการฉบับอื่น ก็จะนำสู่การถอดถอนบทความ (Retraction) ออกจากวารสาร และอาจนำไปสู่การถอดถอนตำแหน่งหรือการถูกพิจารณาประเด็นทาง จริยธรรมของเจ้าของผลงานนั้นซึ่งจะสร้างความเสียหายกับเจ้าของบทความเป็นอย่างมาก

นอกจากนี้ สุพรรณ พุ้เจริญ ได้จำแนกการคัดลอกผลงานของตนเอง (self plagiarism) ไว้ 4 ประเภท ดังนี้ (2014, หน้า 209-211)

1. Duplicate (Redundant) Publication เป็นการคัดลอกผลงานของตนเองในลักษณะที่ผู้เขียน ส่งบทความเพื่อขอรับการตีพิมพ์ในวารสาร 2 ฉบับพร้อมกัน พบได้บ่อยมากโดยเฉพาะกับผู้เขียนมือใหม่ ที่ ต้องการผลงานจำนวนมากในระยะเวลาอันสั้น ทั้ง ๆ ที่ทุกวารสารมีขั้นตอนกำหนดให้ผู้เขียนต้องลงนามใน แบบฟอร์มเพื่อรับรองว่าผลงานที่ส่งให้พิจารณานั้น เป็นผลงานที่ยังไม่เคยตีพิมพ์ที่ใดมาก่อนและส่งมาขอรับ การพิจารณาจากวารสารเพียงแห่งเดียวเท่านั้น ไม่ได้อยู่ในระหว่างการพิจารณาของวารสารอื่น ซึ่งเกิดจาก เจตนาของผู้เขียนเองที่อาจต้องการจำนวนผลงานมากหรือเป็นการส่งเผื่อเอาไว้ เมื่อถูกปฏิเสธจากวารสารฉบับ หนึ่งก็ยังมีเหลืออีกฉบับหนึ่ง ส่วนใหญ่สังเกตได้จากการไม่กล่าวถึงและไม่อ้างอิงบทความอีกฉบับหนึ่งไว้ใน บทความ

2. Augmented Publication การคัดลอกผลงานของตนเองประเภทนี้เกิดขึ้นเมื่อผู้เขียนได้ตีพิมพ์ บทความในวารสารใด ๆ ไปแล้ว แต่มีการเพิ่มเติมข้อมูลเข้าไปในผลงานเดิมที่ตีพิมพ์ โดยอาจนำไปวิเคราะห์ให้ ได้ผลการศึกษาใหม่ แล้วเขียนเป็นบทความเรื่องใหม่ ส่วนใหญ่มักไม่ส่งกลับไปยังวารสารฉบับเดิม ประเภทนี้ ตรวจสอบได้ค่อนข้างยากแม้จะใช้โปรแกรมตรวจสอบสำเร็จรูปใด ๆ เนื่องจากข้อมูลและข้อความต่าง ๆ ใน บทความไม่เหมือนเดิม แต่มักตั้งข้อสังเกตได้ในส่วนของวัสดุและวิธีการศึกษาที่เหมือนกัน ตั้งข้อสังเกตได้ เช่นเดียวกับประเภทแรก หากผู้เขียนบทความมีเจตนาไม่บริสุทธิ์ มักจะไม่พบการกล่าวอ้างอิงถึงบทความฉบับ แรกที่ได้รับการตีพิมพ์ไปแล้วในบทความเรื่องใหม่

3. Segmented (Salami) Publication การตีพิมพ์ผลงานประเภทนี้พบได้บ่อยเช่นเดียวกัน เมื่อ ผู้เขียนต้องการเพิ่มจำนวนบทความจากการศึกษาวิจัยเรื่องเดียวผู้เขียนแบ่งการตีพิมพ์บทความจากการศึกษา เรื่องเดียวกันออกเป็น 2 บทความหรือมากกว่าโดยไม่มีเหตุผลสมควร ส่วนใหญ่ส่งไปตีพิมพ์ที่วารสารต่างชนิด กัน เพื่อหลบเลี่ยงการตรวจสอบ การตรวจสอบทำได้ค่อนข้างยาก แต่ส่วนใหญ่มักไม่กล่าวอ้างอิงซึ่งกันและกัน ซึ่งแสดงถึงเจตนาที่ไม่บริสุทธิ์ของผู้เขียน ข้อเสียของการตีพิมพ์แบบนี้ คือ ทำให้ขาดการมองเห็นผลการศึกษา ในภาพใหญ่ของผลงานวิจัยทั้งหมด ซึ่งอาจมีข้อสรุปที่แตกต่างจากข้อสรุปที่นำเสนอไว้ในบทความย่อย

4. Text Recycling การคัดลอกผลงานของตนเองประเภทนี้ ตรวจสอบได้ง่ายด้วยโปรแกรม ตรวจสอบสำเร็จรูป เกิดขึ้นเมื่อผู้เขียนนำข้อความหรือข้อมูลส่วนใหญ่ที่ได้ตีพิมพ์ไปแล้วในบทความฉบับก่อน มาใช้ในบทความฉบับใหม่อีก จะอ้างอิงหรือไม่อ้างอิงบทความเดิมก็ตาม มักเกิดความเข้าใจผิดว่าบทความ ทั้ง สองฉบับเป็นผลงานของผู้เขียนกลุ่มเดียวกัน จึงน่าจะนำมาใช้ได้และทั้งยังได้อ้างอิงบทความฉบับแรกไว้ใน บทความฉบับหลังด้วยแล้ว ถือเป็นความเข้าใจที่ไม่ถูกต้อง ผู้เขียนบทความควรทราบว่าเมื่อบทความได้รับการ ตีพิมพ์ในวารสารใดๆไปแล้ว ลิขสิทธิ์ของบทความดังกล่าวตกเป็นของสำนักพิมพ์ ไม่ใช่ของผู้เขียนบทความ อีกต่อไป การนำไปตีพิมพ์ซ้ำซ้อนในอีกบทความหนึ่งของอีกสำนักพิมพ์หนึ่ง จึงถือเป็นการละเมิดลิขสิทธิ์ และ เป็นข้อห้ามที่ไม่พึงกระทำ

รูปแบบของการคัดลอกผลงานทางวิชาการ

สำหรับรูปแบบการคัดลอกผลงานทางวิชาการนั้น สามารถสรุปรูปแบบต่าง ๆ ของการคัดลอกผลงานทางวิชาการได้ 6 รูปแบบ ดังนี้ (บุชบา มาตระกุล, 2551, หน้า 8-9)

1. Copy and Paste Plagiarism (การคัดลอก-แปะ) เมื่อใดก็ตามที่มีการนำข้อความหรือประโยค มาจากต้นฉบับ มาใช้ในงานเขียนของตนเองต้อง เขียนไว้ในเครื่องหมายคำพูด “.....” และเขียนอ้างอิงแหล่งที่มาของข้อมูล

2. Word Switch Plagiarism (การเปลี่ยนคำ) เมื่อนำประโยคหรือข้อความ หรือทั้งย่อ หน้ามาเขียนใหม่โดยการเปลี่ยนคำบางคำเสียใหม่ เช่นนี้ก็ยังต้องเขียนไว้ในเครื่องหมายคำพูด และ อ้างอิง

3. Metaphor Plagiarism (การอุปมา) งานเขียนบางข้อความมีการเขียนอุปมาเพื่อ อธิบายสิ่งที่ผู้เขียนต้องการสื่อให้ชัดเจนยิ่งขึ้นเช่น “...ระยิบระยับราวกับเพชร...” การอุปมาเป็น ความคิดของผู้เขียนแต่ละคน เมื่อนำมาเขียนใหม่จึง ควรใช้อุปมาอย่างอื่น ถ้าไม่สามารถทำได้ควรอ้างอิง ด้วย

4. Style Plagiarism (สำนวน) ถ้านำต้นฉบับของผู้อื่นมาเขียนใหม่ทุกประโยค ทุกย่อหน้า ถึงแม้ว่าการเรียงลำดับประโยค จะไม่เหมือนต้นฉบับเสียทีเดียวถือว่าเป็น plagiarism เช่นกัน เพราะงานเขียนแต่ละคนแสดงให้เห็น รูปแบบสำนวน และความคิดของคนนั้น หลีกเลียง plagiarism โดยการอ่านให้ได้ใจความ และนำมา เขียนใหม่โดยคงแต่เนื้อหาที่สำคัญ

5. Idea Plagiarism (ความคิด) งานเขียนแต่ละคนเป็นความคิดหรือการ วิเคราะห์ วิจัย ของคนนั้น การเขียนความรู้ทั่วไป (Common knowledge) ที่ทราบกันคืออยู่แล้วไม่ จำเป็นต้องอ้างอิงเช่น นิทาน นิยายปรัมปรา เรื่องราว ในประวัติศาสตร์ (ไม่ใช่บันทึกประวัติศาสตร์) แต่ถ้ามีการวิเคราะห์ โดยกล่าวถึงทฤษฎีต่างๆ เป็น ความคิดของผู้เขียน ถ้าต้องการคัดลอกต้องอ้างอิง หรือมีฉะนั้นต้องเขียนทฤษฎีอื่น

6. การกระทำอื่นๆ ที่ถือว่าเป็น Plagiarism เช่น

6.1 การส่งผลงานชิ้นเดียวกันไปยังแหล่งพิมพ์ 2 แห่ง (Self-Plagiarism หรือ Multiple Submission)

6.2 การส่งงานเขียนที่มีผู้เขียนร่วมไปตีพิมพ์ โดยไม่ได้รับอนุญาตจากผู้เขียนร่วม

6.3 นักศึกษาที่ลอกการบ้านของเพื่อน นักศึกษา ถึงแม้ว่าเพื่อนจะอนุญาตก็ตาม

6.4 การ Download บทความจาก อินเทอร์เน็ตมาใช้โดยไม่อ้างอิง

6.5 การนำสถิติ แผนภาพ รูปภาพ กราฟจาก คนอื่น หรือแหล่งอื่นมาใช้โดยไม่อ้างอิง

6.6 การนำคำกล่าวหรือสุนทรพจน์ของผู้อื่น มาใช้โดยไม่อ้างอิง

นอกจากนี้ การลอกเลียนผลงานทางวิชาการยังมีลักษณะความผิดพื้นฐานของการโจรกรรมที่พบได้บ่อยอีก 3 ประเภท ดังนี้ (Indiana University Bloomington อ้างใน รมณีญ์ เจริญทรัพย์, 2558, ออนไลน์)

1. ประเภทแรก คือ การคัดลอกข้อความทั้งหมดมาใส่ไว้ในงานของตน หรือที่เรียกกันว่า การตัดแปะ การคัดลอกวิธีนี้ไม่ผิด ถ้าใส่เครื่องหมายอัฒภาค (“ ”) ที่ประโยคหรือข้อความที่คัดลอกมา พร้อมกับการใส่อ้างอิง

2. ประเภทที่สอง คือ การนำข้อความ หรือ คำพูด มาใส่ในงานของตนโดยสลับ หรือ เปลี่ยนตำแหน่งของคำ หรือเปลี่ยนคำบางคำเป็นคำอื่นที่มีความหมายเหมือน หรือจัดรูปประโยคใหม่โดยใช้คำเดิม หรือใช้การสลับตำแหน่งคำร่วมกับการเปลี่ยนคำ ก็ไม่สามารถทำได้ยังคงถือว่าโจรกรรม แม้ว่าได้มีการอ้างอิงอย่างถูกต้อง

3. ประเภทที่สาม คือ การนำใจความมาอธิบายใหม่ หรือเขียนใหม่ หรือสรุปใหม่ ด้วยคำพูดของตนเอง จะเป็นความผิดถ้าไม่มีการอ้างอิงผลงานหรือความคิดต้นฉบับ วิธีนี้เป็นวิธีที่แนะนำให้ใช้ได้โดยไม่ต้องใส่ ัญประกาศ แต่ต้องใส่การอ้างอิง (จะเป็น เชิงอรรถ หรือ อ้างอิงในประโยคหรือย่อหน้านั้นๆ)

แนวทางการนำองค์ความรู้ทางวิชาการของผู้อื่นมาใช้

สำหรับ แนวทางการนำข้อความที่เป็นองค์ความรู้ทั้งแนวคิด ทฤษฎีและผลงานวิจัยของผู้อื่นมาใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ งานวิจัย หรือผลงานทางวิชาการ มีแนวทางดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ, 2560, หน้า 13-15)

1. ในกรณีที่ข้อความที่เราเขียนขึ้น เป็นองค์ความรู้หรือข้อมูลจากผู้อื่นหรือบทความอื่นและข้อความนั้นผู้อ่านอาจต้องการเรียนรู้ที่มาที่ไป ให้อ้างอิงบทความเดิมไว้ด้วย

2. จากกรณีในข้อแรก ผู้เขียนควรจะต้องพยายามทวนความ (paraphrase) หรือ ย่อความ (summarize) ด้วยวาจา ลีลา และโวหารของตนเองในการเล่าองค์ความรู้นั้นๆ ไม่ควรนำลีลาและโวหารของเดิมมาใช้ใหม่ ยกเว้นในกรณีที่การเล่าความหรือทวนความ ไม่สามารถเล่าใหม่ได้ด้วยวาจา ลีลา และโวหารใหม่ได้

3. ในบางกรณีการทวนความหรือย่อความ อาจทำให้ความหมายเปลี่ยนไป หรืออรรถรสในการอ่านเปลี่ยนไป เช่น ความเดิมเป็นร้อยกรอง ความเดิมเป็นการเล่นคำและมีความหมายหลายแง่ให้ผู้อ่านคิดหรือความเดิมประโยคคมตะ ซึ่งผู้อ่านส่วนใหญ่รู้จักดี ในกรณีดังกล่าวผู้เขียนจำเป็นต้องยกข้อความเดิมมาทั้งหมดให้ผู้เขียนใส่ข้อความเดิมไว้ภายในเครื่องหมายัญประกาศ พร้อมทั้งอ้างอิงข้อความเดิมด้วย

4. เมื่อเขียนบทความเสร็จทุกครั้งแล้ว ควรตรวจสอบโดยการเทียบบทความที่ตนเขียนกับบทความที่ตนใช้อ้างอิง เพื่อให้แน่ใจว่าไม่มีข้อความใดที่เข้าข่ายการลอกเลียนโดยมิชอบ

5. ในการเขียนบทความ พึงหลีกเลี่ยงการอ่านจากเอกสารอ้างอิงพร้อมกับเขียนต้นฉบับบทความไปด้วยหรือคัดลอกข้อความจากที่อื่นมาแปะในต้นฉบับบทความที่กำลังเขียน ถ้าปฏิบัติตามหลักการนี้ได้โอกาสที่จะบังเอิญเขียนไปตรงกับข้อความในเอกสารอ้างอิงจนเข้าข่าย plagiarism จะเป็นไปได้ยาก ในกรณีที่ผู้เขียนยังไม่แน่ใจว่าข้อความที่ตนเขียนนั้น ซ้ำกับข้อความที่ผู้อื่นเขียนก่อนหน้านี้หรือไม่เหมาะสมหรือไม่ ผู้เขียนอาจจะตรวจสอบโดยโปรแกรมตรวจสอบ plagiarism ต่างๆ ที่มีอยู่ที่ห้องตลาดได้บางวารสาร (http://en.wikipedia.org/wiki/Plagiarism_detection)

6. ในกรณีที่บทความต้นฉบับที่ผู้เขียนต้องการนำมาอ้างอิงเป็นความที่ตนเขียนเอง หรือข้อความที่ผู้เขียนต้องการเขียนนั้น ผู้เขียนได้เคยเขียนลงบทความอื่นมาแล้ว เพื่อหลีกเลี่ยงข้อกล่าวหาการลอกเลียนตนเองโดยมิชอบ (self-plagiarism) ให้ผู้เขียนพึงปฏิบัติต่อข้อเขียนของตนตั้งเป็นข้อเขียนของบุคคลอื่น กล่าวโดยย่อคือมีการทวนความหรือย่อความและการอ้างอิงอย่างเหมาะสม

7. การที่สองบทความมีข้อความเหมือนกันนั้น ในตัวเองมิได้เป็นการ Plagiarism ไปโดยอัตโนมัติหรือการที่ทำการอ้างอิงแล้ว ก็มีใช่เป็นการปฏิเสธว่าข้อความดังกล่าวมิใช่ Plagiarism โดยสิ้นเชิง ผู้พิจารณาควรพิจารณาหลักการและเหตุผลและแนวทางปฏิบัติทั้งหมดดังกล่าวข้างต้นโดยรวม

8. หลักการข้างต้นสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในกรณีของรูปภาพหรือข้อมูลอย่างอื่นได้ด้วย ในกรณีของรูปภาพหรือตารางแสดงข้อมูล ถ้ามีการเผยแพร่ซ้ำจะต้องขออนุญาตจากเจ้าของลิขสิทธิ์ก่อนและมีการอ้างอิงอย่างเหมาะสมด้วย

นอกจากนี้ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้ให้แนวทางและเทคนิคการหลีกเลี่ยง Plagiarism ไว้ดังนี้ (จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, หน้า 18, 2555)

1. การศึกษา ค้นคว้าให้เข้าใจอย่างทองแท้ อ่านหนังสือหลายเล่ม จะช่วยให้สามารถคิดเขียนผลงานทางวิชาการด้วยสำนวนของตนเอง

2. เขียนผลงานวิชาการด้วยความเข้าใจและใช้ภาษาของตนเอง ไม่นำเอาคำของคนอื่นมาใช้

3. หากจำเป็นต้องนำข้อความนั้นมาอ้างอิง วิเคราะห์ วิพากษ์ วิจารณ เปรียบเทียบในงานเขียน ควรใส่แหล่ง อ้างอิงที่มาอย่างชัดเจน และใส่เครื่องหมายอัฒประกาศหรือเครื่องหมายคำพูด “.....” ตรงข้อความที่คัดลอก

4. ไม่ควรสำเนาไฟล์ข้อมูลวิทยานิพนธ์ฉบับก่อนหน้าที่ทำงานวิจัยลักษณะคล้ายกันโดยเฉพาะบทการปริทรรศนวรรณกรรมหรือ Literature review ภูมิภาคคัดลอกใส่ในวิทยานิพนธ์ของตนเอง

5. นอกจากอาจารย์ที่ปรึกษา กรรมการสอบปริญญาโท วิทยานิพนธ์ทุกท่านควรอ่านและแนะนำการเขียน วิทยานิพนธ์ที่ถูกต้องให้ในที่สุดบาง

สำหรับ หลักการทั่วไปในการอ้างอิงผลงานวิชาการ มีหลักพื้นฐาน 5 ประการ (กัญจนา บุญเกียรติ และประไพพิศ มงคลรัตน์, 2556, หน้า 36-37)

1. การคัดลอกคำต่อคำ (Verbatim) ต้องใส่เครื่องหมายอัฒประกาศหรือวงเล็บของคา ประโยค หรือย่อหน้าที่นำมาใช้ และต้องระบุแหล่งอ้างอิงที่มีชื่อผู้เขียน ชื่อเรื่อง ชื่อหนังสือหรือวารสาร หรือรายละเอียดที่เกี่ยวข้อง

2. การถอดความ (Paraphrase) เป็นการเขียนขึ้นใหม่โดยคงความหมายของเนื้อหาตามต้นฉบับอ้างอิงโดยใช้เชิงอรรถหรือใส่วงเล็บ และต้องระบุแหล่งที่มาให้ครบถ้วนด้วย

3. การสรุป (Summary) เป็นการย่อเนื้อหาของต้นฉบับ ต้องอ้างอิงโดยใช้เชิงอรรถหรือ ใส่วงเล็บ

4. ข้อเท็จจริง ข้อมูลต่างๆ (Facts, Information, Data) ต้องอ้างอิงแหล่งที่ได้มาด้วย เว้นแต่เป็นความรู้ทั่วไปหรือความรู้ที่เป็นสาธารณสมบัติ

5. สารสนเทศที่เป็นส่วนเสริม (Supplementary Information) เป็นการใส่ข้อมูลที่เสริมให้เนื้อหาหลัก ต้องใส่แหล่งอ้างอิงที่สมบูรณ์เช่นกัน อาจเป็นเชิงอรรถหรือข้อความท้ายหน้า (End Note)

ทั้งนี้ ประเด็นสำคัญคือ เมื่อผู้วิจัยทำการอ้างอิงเอกสาร งานวิชาการ หรือผลงานวิชาการในลักษณะหนึ่งลักษณะใด ควรบันทึกข้อมูลแหล่งอ้างอิงดังกล่าวในบรรณานุกรม (Bibliography) ทุกครั้ง จึงจะถือว่าเป็นการอ้างอิงที่ครบถ้วนและถูกต้องสมบูรณ์ ควรทำความเข้าใจกันทันทีเพื่อป้องกันไม่ให้เกิด หรือนักวิจัยต้องกลับไปค้นหาว่าแหล่งอ้างอิงนั้นนำมาจากหนังสือ ตำรา หรืองานวิจัยฉบับใด

แนวทางการจัดการรูปภาพเพื่อนำใช้ในทางวิชาการ

สำหรับ แนวทางในการจัดการและการนำรูปภาพ ภาพถ่าย หรืองานสร้างสรรค์จากภาพมาใช้ในทางวิชาการมีดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ, 2560, หน้า 11-12)

การจัดการรูปภาพ (Image handling) หมายความว่า การเปลี่ยนแปลงทั้งหมดที่เกิดขึ้นกับรูปภาพเดิม เช่น การปรับความเข้มของแสง ปรับคอนทราสต์ (contrast) ปรับสี การลบหรือเพิ่มส่วนใดส่วนหนึ่งของภาพการนำภาพจากคนละแหล่งมาตัดต่อรวมกัน เป็นต้น ในที่นี้ หมายถึง การจัดการรูปภาพเพื่อใช้ประกอบในการเผยแพร่ผลงานวิจัย

แนวทางการปฏิบัติ

1. ไม่ควรเน้นหรือทำให้ส่วนใดส่วนหนึ่งของภาพเข้มข้น (enhance) ทำให้ส่วนใดส่วนหนึ่งของภาพจางลง (obscure) เปลี่ยนตำแหน่งส่วนใดส่วนหนึ่งของภาพ (move) ลบส่วนใดส่วนหนึ่งของภาพ (remove) หรือเพิ่มส่วนใดส่วนหนึ่งของภาพ (introduce)
2. การปรับความเข้มของแสง คอนทราสต์ (contrast) หรือความสมดุลของสี สามารถทำได้ต่อเมื่อเป็นการปรับกับภาพทั้งหมดโดยรวมไม่เลือกปรับเฉพาะบางส่วนของภาพ และการปรับนั้นจะต้องไม่ทำให้ข้อมูลบางส่วนจางลงหรือหายไปจากภาพต้นฉบับ
3. ไม่นำภาพที่ได้จากการทดลองที่ต่างกัน มารวมกันเป็นภาพเดียวกัน ถ้าจะนำเสนอพร้อมกัน ต้องมีเส้นหรือกรอบแบ่ง และบ่งชี้ความแตกต่างไว้ชัดเจน เช่น ภาพที่มาจากคนละตำแหน่งภายในเจล (gel) เดียวกัน ภาพที่มาจากต่างเจลกัน ภาพที่ถ่ายมาจากต่าง field กัน ภาพที่ได้มาจากการถ่ายรูปที่ปรับความเข้มของแสงต่างกัน
4. ในทุกกรณี จะต้องมีการสำรองไฟล์รูปภาพต้นฉบับไว้เสมอ และทุกขั้นตอนในการปรับแต่งรูปภาพ ให้ผู้วิจัยบันทึกลำดับ วิธีการ ปริมาณ ของการปรับแต่ง พร้อมทั้งโปรแกรมที่ใช้ในการปรับแต่งไว้ด้วย
5. เมื่อผู้วิจัยต้องการเผยแพร่รูปภาพที่ผ่านการเปลี่ยนแปลงมาแล้วให้แจ้งบรรณาธิการด้วยว่า รูปภาพดังกล่าวได้ผ่านการเปลี่ยนแปลง และถ้าบรรณาธิการต้องการทราบรายละเอียดของการเปลี่ยนแปลง และ/หรือรูปภาพต้นฉบับ ผู้วิจัยต้องสามารถส่งให้บรรณาธิการตรวจสอบได้

การอ้างอิง (Citation) และ เอกสารอ้างอิง (Reference)

เอกสารอ้างอิง (Reference) หมายความว่า สิ่งที่ใช้อ้างอิงเพื่อสนับสนุนข้อมูล ความเห็น ข้อความ หรือข้อสรุป ที่ผู้พิมพ์เขียนไว้ในงานวิชาการหรืองานวิจัย เอกสารอ้างอิงนี้อาจจะเป็นสิ่งต่างๆ ต่อไปนี้ เช่น ตำรา บทความวิจัย วิทยานิพนธ์ บทความจากการวารสารทั้งวารสารวิจัยและวารสารทั่วไป ข่าวจากหนังสือพิมพ์ เว็บไซต์ ข้อมูลหมาย เป็นต้น (สำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ, 2560, หน้า 16)

แนวปฏิบัติในการอ้างอิงผลงาน

สำหรับ แนวทางปฏิบัติในการอ้างอิงผลงาน มีดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ, 2560, หน้า 16-17)

1. เมื่อผู้พิมพ์คิดว่าข้อความที่ตนเขียนนั้นต้องการเอกสารสนับสนุนผู้พิมพ์ควรที่จะเลือกเอกสารที่เหมาะสมที่สุด มาใช้เพื่อสนับสนุนข้อความนั้น
2. ผู้พิมพ์ต้องอ่านเอกสารที่ตนจะใช้เป็นเอกสารอ้างอิงก่อนเสมอ
3. ไม่ควรอ้างอิงแหล่งข้อมูลทุติยภูมิ (เช่น เว็บไซต์ หนังสือ ตำรา เป็นต้น) หรือบทความทบทวนวรรณกรรม (Review Article) แต่ควรอ้างอิงจากเอกสารที่เป็นนิพนธ์ต้นฉบับ (Original Article)
4. ควรอ้างอิงเอกสารเท่าที่จำเป็นอย่างเหมาะสม ไม่ควรอ้างอิงเอกสารที่มากเกินไปจนพรวดพราด
5. ไม่ควรนำบทคัดย่อ (abstract) มาเป็นเอกสารอ้างอิง
6. การอ้างอิงเอกสารที่ยังไม่ได้ตีพิมพ์แต่ได้รับการตอบรับการตีพิมพ์จากวารสารนั้นๆ แล้วควรระบุไว้ว่าเป็น “in press” หรือ “forthcoming” ผู้พิมพ์ควรได้รับคำยินยอมเป็นลายลักษณ์อักษรในการอ้างอิงเอกสารชนิดนี้และจะต้องตรวจสอบด้วยว่าเอกสารนั้นได้รับการตอบรับให้ตีพิมพ์จริง
7. การอ้างอิงเอกสารที่ไม่ได้รับการตีพิมพ์ แต่เป็นเอกสารที่ได้เคยส่งเพื่อพิจารณาการตีพิมพ์ (Submitted) หรือ การอ้างอิงข้อมูลที่ไม่เคยส่งตีพิมพ์ ควรระบุไว้ว่าเป็น “Unpublished data” หรือ

“Unpublished observations” และควรได้รับคำยินยอมเป็นลายลักษณ์อักษรด้วย อย่างไรก็ตามควรใช้การอ้างอิงเอกสารชนิดนี้อย่างระมัดระวังและใช้ในกรณีที่เป็นเท่านั้น เนื่องจากไม่สามารถตรวจสอบความถูกต้องได้ นอกจากนี้ผู้ที่อยู่ในฐานะผู้ประเมินผลงาน (Peer Reviewer) ไม่ควรนำต้นฉบับบทความที่บรรณาธิการส่งมาให้พิจารณาไปใช้อ้างอิงจนกว่าบทความนั้นจะได้รับการตีพิมพ์เรียบร้อยแล้ว

8. ควรหลีกเลี่ยงการอ้างอิงจากการพูดคุยส่วนตัว (Personal Communication) นอกเสียจากว่าข้อมูลนั้นไม่สามารถหาได้จากแหล่งอื่นแล้วเท่านั้น ในกรณีเช่นนี้ควรระบุชื่อและวันเวลาของผู้ที่พูดคุยไว้ในวงเล็บ ทั้งนี้ควรตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลและได้รับคำยินยอมเป็นลายลักษณ์อักษรด้วย

9. เมื่อผู้นิพนธ์ได้ทำการทวนความ (Paraphrase) หรือย่อความ (Summarize) มาจากบทความอื่นไม่ว่าจะเป็นบทความของตนเองหรือบทความของผู้อื่นก็ตาม ผู้นิพนธ์ควรที่จะอ้างอิงเอกสารต้นฉบับนั้นไว้ด้วย (ดูหัวข้อ plagiarism ประกอบ)

10. ผู้นิพนธ์ต้องตรวจสอบความถูกต้องของรายการเอกสารอ้างอิงทั้งในแง่ของรูปแบบและเนื้อหา

11. ผู้นิพนธ์ไม่ควรใช้บทความที่ถูกถอดถอน (Retracted Publication) ออกไปแล้วมาเป็นเอกสารอ้างอิง ยกเว้นข้อความที่ต้องการการสนับสนุนนั้นเป็นข้อความที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการถอดถอนซึ่งในกรณีเช่นนี้ควรระบุไว้ใน เอกสารอ้างอิงด้วยว่าเป็นเอกสารที่ได้ถูกถอดถอนไปแล้ว

วิธีการตรวจสอบ

สำหรับแนวทางหรือวิธีการตรวจสอบการคัดลอกผลงานวิชาการ สรุปลงได้ดังนี้ (สุวิมล ว่องพานิช และ วิไลวรรณ ศรีสงคราม, 2553 อ้างใน กัญญา บุญเกียรติ และประไพพิศ, 2556, หน้า 76)

1. การใช้สามัญสำนึก (Common Sense) วิธีนี้จะเหมาะกับอาจารย์ผู้สอนซึ่งมีความรู้และคุ้นเคยกับสาขาวิชาที่ตนเองสอนอยู่แล้ว ใช้การประเมินงานจากความรู้สึกความรู้และประสบการณ์ของตนเองในการฝึกจับงานที่ได้มา มีการลักลอกมา โดยความเชื่อว่าผู้สอนมีประสบการณ์ในการอ่านงานของนักศึกษาและสามารถประเมินได้ว่าผลงานดังกล่าวได้มีการลักลอกผลงานผู้อื่นมามากน้อยเพียงใด อาจใช้ตัวชี้วัดที่เกี่ยวกับการสร้างประโยคคำศัพท์สไตล์การเขียนการใช้ภาษาเป็นตัวสะท้อนการลอกเลียนงานของนักศึกษาได้

2. การวิเคราะห์ทางด้านภาษา (linguistic analysis) เป็นวิธีการสืบจับการลักลอกงานผู้อื่นโดยการตรวจสอบคุณภาพของลักษณะภาษาที่ใช้ในเชิงปริมาณ โดยหลักคิดที่ว่าผู้เขียนแต่ละคนจะมีสไตล์การเขียนเป็นของตัวเองหากรู้สึกสะดวกในสไตล์การเขียนในบางตอนที่ผิดแผกแตกต่างไปจากลักษณะสไตล์การเขียนโดยภาพรวมของเอกสารนั้นก็สามารรถสงสัยไว้ก่อนว่าอาจมีการลักลอกงานเกิดขึ้น

3. การสืบจับโดยใช้ซอฟต์แวร์ (software detection) เป็นการนำผลงานที่ต้องการตรวจสอบเข้าคอมพิวเตอร์แล้วใช้ซอฟต์แวร์ในการตรวจสอบข้อความที่เหมือนกับข้อความที่ได้คัดลอกมา ซอฟต์แวร์จะแบ่งเอกสารออกเป็นส่วนย่อยๆ แล้วนำไปตรวจสอบกับเว็บไซต์ หรือฐานข้อมูล (database) จากนั้นจะรายงานความเหมือนกันของข้อความออกมา แล้วคำนวณเป็นค่าอัตราการลักลอกงาน

ประโยชน์ของการตรวจสอบผลงานวิชาการ

การตรวจสอบผลงานวิชาการก่อนเผยแพร่จะมีการลักลอกงานวิชาการและวรรณกรรมหรือไม่และช่วยป้องกันการกระทำผิดดังกล่าว การตรวจสอบเป็นประโยชน์ต่อทั้งอาจารย์และนักศึกษา ดังนี้ (กัญญา บุญเกียรติ และประไพพิศ, 2556, หน้า 75-76)

1. เป็นประโยชน์สำหรับคณาจารย์ ผู้บริหารด้านคุณภาพการศึกษา นักวิจัย นักวิชาการ บรรณารักษ์ ในด้านการควบคุมมาตรฐานและคุณภาพของงานวิจัย งานวิชาการ การเรียนการสอนของสถาบัน
2. ทำให้ง่ายต่อผู้สอนในการติดตาม และการแปลผล เพื่อประกอบพิจารณาของครูผู้สอนในการพิจารณาประเมินผลงาน
3. ช่วยให้นักศึกษาหรือผู้ผลิตผลงานทางวิชาการได้ตระหนักถึงความรับผิดชอบต่อผลงาน และมีความรอบคอบในการผลิตผลงานวิชาการ
4. ช่วยให้นักศึกษาหรือผู้ผลิตผลงานทางวิชาการมีความพิถีพิถันเพื่อดำเนินตามมาตรฐาน การอ้างอิง และการทำบรรณานุกรม

มาตรฐานการเผยแพร่ผลงานวิจัยและผลงานทางวิชาการ

ในการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการและผลงานวิจัยในปัจจุบันมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากเป็นการนำองค์ความรู้จากการวิจัย หรือการเรียบเรียงบทความทางวิชาการที่ผู้วิจัยหรือ ผู้นิพนธ์ได้ดำเนินการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการสู่สาธารณะเพื่อประโยชน์ในการศึกษาวิจัย หรือพัฒนาต่อยอดองค์ความรู้ หรือสร้างองค์ความรู้ใหม่ ซึ่งเป็นตัวชี้วัดสำคัญสำหรับอาจารย์ นักวิชาการในการสร้างผลงานทางวิชาการเพื่อขอรับตำแหน่งทางวิชาการ เกณฑ์คุณสมบัติของอาจารย์ผู้สอน อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ อาจารย์สออปกป้องวิทยานิพนธ์ ตลอดจนเป็นเกณฑ์ในการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ดังนั้น นักศึกษาและคณาจารย์จำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องในการตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานวิจัยและผลงานทางวิชาการที่ถูกต้อง เพื่อป้องกันปัญหาข้อพิพาทที่อาจเกิดขึ้นภายหลังจากการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ ซึ่งจะปรากฏชื่อของผู้วิจัย นักวิชาการ นักศึกษา และอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่เป็นเจ้าของผลงาน ทั้งนี้ ตามคำเรียก ผู้นิพนธ์คือผู้เขียน ผู้วิจัยคือผู้ทำงานวิจัย อย่างไรก็ตาม ในแวดวงวิชาการและงานวิจัยเราต้องการให้ผู้นิพนธ์เป็นผู้วิจัย และผู้วิจัย ได้มีโอกาสเป็นผู้นิพนธ์ โดยหลักการของความเป็นผู้นิพนธ์ คือ ผู้นิพนธ์จะต้องมีส่วนร่วมในเชิงปัญญาของผลงานอย่างสำคัญและทุกคนจะต้องสามารถรับผิดชอบ ต่อความถูกต้องของเนื้อหาของผลงานนั้น ความเป็นผู้นิพนธ์เป็นสิ่งที่นับได้ว่าเป็นรูปธรรมและมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อความก้าวหน้าของนักวิจัย ดังนั้นความเป็นผู้นิพนธ์เป็นประเด็นของข้อพิพาทที่พบได้บ่อย เช่น มี ผู้อ้างสิทธิ์ว่าควรจะได้เป็นผู้นิพนธ์ของผลงานชิ้นใดชิ้นหนึ่ง หรือมีผู้โต้แย้ง ว่าบุคคลที่มีชื่อเป็นผู้นิพนธ์ไม่สมควรจะได้รับสิทธิ์นั้น (สำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ, 2560, หน้า 3)

ความหมายของผู้นิพนธ์ (Authorship)

ผู้นิพนธ์ (Authors) หมายความว่า ผู้ที่มีส่วนร่วมในเชิงปัญญา (substantive intellectual contributions) อย่างสำคัญในผลงาน ซึ่งในที่นี้จะเน้นเฉพาะเรื่องของผลงานวิจัยที่ตีพิมพ์ในวารสารวิชาการ คำว่ามีส่วนร่วมในเชิงปัญญาอย่างสำคัญตาม Uniform Requirements for Manuscripts Submitted to Biomedical Journals ซึ่งเป็นข้อตกลง you International Committee of Medical Journal Editors (ICMJE) ที่เป็นที่ยอมรับกันอย่างกว้างขวางได้ให้เกณฑ์การพิจารณาความเหมาะสมใน การเป็นผู้นิพนธ์ว่า จะต้องมียอดประกอบครบทั้ง 3 ข้อ ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ, 2560, หน้า 3-4)

1. มีส่วนร่วมในการสร้างโจทย์วิจัยและวางแผนการวิจัย เก็บข้อมูล หรือวิเคราะห์และแปลความหมายข้อมูล
2. มีส่วนร่วมในการเขียนหรือตรวจสอบบทความวิจัยอย่างมีส่วนร่วม ในเชิงปัญญาของเนื้อหางาน (ไม่ใช่การตรวจเฉพาะภาษาหรือรูปแบบ)

3. ได้อ่านและรับรองต้นฉบับบทความสุดท้ายก่อนส่งไปตีพิมพ์

Ghost author หมายความว่า ผู้ที่มีคุณสมบัติเป็นผู้นิพนธ์แต่ไม่ได้ ชื่อเป็นผู้นิพนธ์ ซึ่งอาจเป็นการถูกขโมยผลงานโดยผู้ร่วมงานหรือผู้อื่น หรือเป็นการสมยอม เช่น เป็นผู้รับจ้างทำงานวิจัยและเขียนบทความ เป็นต้น

Gift author Guest author หรือ Honorary author หมายความว่า ผู้ที่ไม่ได้มีคุณสมบัติเป็นผู้นิพนธ์แต่ได้ชื่อเป็นผู้นิพนธ์ เช่น หัวหน้าภาควิชา อาจารย์อาวุโส นักวิจัยที่มีชื่อเสียง เจ้าของเงินทุนวิจัย เป็นต้น

ผู้นิพนธ์หลัก (Senior author หรือ Corresponding author) หมายความว่า ผู้ที่ทำหน้าที่ประสานงานกับผู้ร่วมนิพนธ์อื่นๆ ในการเตรียม ต้นฉบับบทความ หรือส่งบทความเพื่อตีพิมพ์ และประสานงานในการ ตอบสนองต่อข้อคำถาม ข้อวิจารณ์ จากประชาคม

ผู้นิพนธ์ชื่อแรก (First author) ในหลายๆ สาขา ชื่อแรกจะถือว่าเป็นผู้ที่มีส่วนมากที่สุดในผลงานแต่ก็ไม่ได้เป็นที่ยอมรับกันเช่นนั้นเสมอไป

ผู้นิพนธ์ร่วม (Co-author) หมายความว่า ผู้นิพนธ์อื่นที่ไม่ใช่ผู้นิพนธ์หลัก

Contributorship หมายความว่า การชี้แจงบทบาทของผู้นิพนธ์ แต่ละคนเพื่อแสดงความโปร่งใสเป็นข้อกำหนดของบางวารสาร

อย่างไรก็ตาม ผู้นิพนธ์จำเป็นต้องมีองค์ประกอบครบตามหลักของ ICMJE ทั้ง 3 องค์ประกอบ แต่หากองค์ประกอบไม่ครบถ้วนทั้ง 3 ข้อ ก็ไม่สมควรมีชื่อเป็นผู้นิพนธ์ แต่หากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับผลงาน เช่น ให้ความช่วยเหลือทางด้าน เทคนิค ด้านการเงิน ด้านทรัพยากร การตรวจสอบภาษาและไวยากรณ์ อาจมีชื่ออยู่ในส่วนที่เป็นกิตติกรรมประกาศแทน อย่างไรก็ตาม หลัก 3 ประการ ของ ICMIE จะช่วยในการพิจารณาความเหมาะสมของผู้นิพนธ์ได้อย่าง เป็นระบบ อย่างไรก็ตาม ในทางปฏิบัติยังมีความเป็นไปได้ที่จะเกิดปัญหา ที่จะเกิดกับผู้ที่มีส่วนร่วมในเนื้องานตามคุณสมบัติข้อ 1 แต่ขาดองค์ประกอบ ข้ออื่น ทั้งในแบบตั้งใจ เช่น ผู้นิพนธ์หลักจงใจไม่ให้ผู้ร่วมงานบางคน มีส่วนร่วมในเนื้องานตามคุณสมบัติตามข้อ 1 ร่วมเขียนและรับรองต้นฉบับบทความ จึงทำให้ผู้ร่วมงานคนดังกล่าวไม่มีคุณสมบัติของ ผู้นิพนธ์ครบถ้วน และแบบไม่ได้ตั้งใจ เช่น อาจารย์ที่ปรึกษานำเนื้อหา ของวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาไปหลายปีแล้ว มาเขียน บทความเพื่อตีพิมพ์ แต่ไม่สามารถติดต่อนักศึกษาได้ ดังนั้นนักศึกษา จึงไม่มีคุณสมบัติครบองค์ประกอบของผู้นิพนธ์ทั้ง 3 ข้อ ดังกล่าวข้างต้น กรณีเช่นนี้หากอาจารย์ยึดหลักการของ ICMIE นักศึกษาจะไม่มีสิทธิ์เป็น ผู้นิพนธ์ แต่หากไม่ใส่ชื่อนักศึกษา อาจารย์ก็ทำผิดจริยธรรมเพราะเอางาน ของนักศึกษามาเขียนโดยไม่ใส่ชื่อนักศึกษา การที่ผู้นิพนธ์หลักและผู้เกี่ยวข้อง รับรู้องค์ประกอบทั้งสามข้อทำให้วางแผนได้ล่วงหน้าเพื่อลดกรณีพิพาท และ การทำผิดจริยธรรมทั้งที่ตั้งใจและไม่ตั้งใจได้ (สำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ, 2560, หน้า 4-5)

แนวทางการปฏิบัติ

1. ผู้นิพนธ์ในทุกระดับต้องทราบเกณฑ์การพิจารณาความเหมาะสม ในความเป็นผู้นิพนธ์ข้างต้น
2. ผู้วิจัยทุกคนควรจะเจรจากันอย่างตรงไปตรงมาตั้งแต่ก่อนเริ่ม ลงมือทำวิจัย (หรืออย่างช้าที่สุดก่อนเริ่มเขียนบทความ) เพื่อให้ได้ข้อตกลง ร่วมกันว่าจะมีบทความออกมาจากงานวิจัยกับบทความ ผู้ใดควรจะมีชื่อเป็นผู้นิพนธ์ในบทความใด ผู้ใดสมควรจะอยู่ในกิตติกรรมประกาศ โดยผู้นิพนธ์หลัก มีหน้าที่ประสานงานในการเตรียมต้นฉบับบทความ และเมื่อเขียนบทความ เสร็จแล้วผู้นิพนธ์หลักต้องส่งต้นฉบับสุดท้ายให้ผู้นิพนธ์ร่วมทุกคนรับรองก่อน ส่งไปตีพิมพ์

3. ควรตกลงกันก่อนการเขียนงานวิจัยว่าลำดับชื่อของผู้นิพนธ์จะ เป็นอย่างไร จะใช้หลักการใดในการ กำหนดลำดับ เช่น การเรียงลำดับตาม ปริมาณงานที่มีส่วนร่วม การเรียงลำดับตามอักษรละติน หรือการ เรียงลำดับ ตามอักษรไทย เป็นต้น และผู้ใดจะเป็น Corresponding Author

4. ผู้นิพนธ์ทุกคนควรมีคำอธิบายที่สามารถชี้แจงกับทุกฝ่ายที่มีส่วนได้ ส่วนเสียได้ว่า ผู้ที่มีชื่อในผลงาน มีคุณสมบัติเป็นผู้นิพนธ์อย่างไร (Contributorship) แม้บางวารสารจะไม่ได้ต้องการส่วนนี้ก็ตาม

5. หากเป็นงานวิจัยที่ตนเองมีได้เป็นผู้สร้างข้อมูลนั้นเอง ก่อนเริ่ม งานวิจัย ผู้วิจัยควรเชิญชวนผู้สร้าง ข้อมูลเหล่านั้นมาร่วมเป็นคณะผู้วิจัย โดยโอกาสเป็นผู้นิพนธ์ด้วย หากผู้สร้างข้อมูลนั้นๆ ปฏิเสธที่จะมีส่วนร่วม จึง สามารถดำเนินการต่อโดยไม่มีผู้สร้างข้อมูลในทีมวิจัยหรือเป็นผู้นิพนธ์ การ ปฏิเสธนั้นอาจจะเป็นด้วยวาจา หรือเป็นลายลักษณ์อักษรทางกลุ่มผู้วิจัยควร พิจารณาตามความเหมาะสม

6. สำหรับ ghost author ที่ถูกละชื่อไปในฐานะผู้นิพนธ์ ต้อง พิจารณาคุณสมบัติของตนเองตาม เกณฑ์การพิจารณาความเหมาะสมในการ เป็นผู้นิพนธ์ข้างต้นก่อน หากมั่นใจว่าตนมีคุณสมบัติครบถ้วนให้นำ หลักฐาน ไปพูดคุยกับผู้นิพนธ์หลักอย่างตรงไปตรงมา เพื่อขอเพิ่มชื่อผู้นิพนธ์ (ดูข้อ 9)

7. ผู้ที่ได้รับการใส่ชื่อให้เป็น gift author หากพบก่อนการตีพิมพ์ ควรขอให้ผู้นิพนธ์หลักถอนชื่อออก ด้วยเหตุผลว่าตนเองไม่มีคุณสมบัติของ ผู้นิพนธ์ครบถ้วน ซึ่งเป็นการผิดหลักจริยธรรม ถ้าบทความได้ดีตีพิมพ์ไป แล้ว อาจขอถอนชื่อออก (ดูข้อ 9)

8. ในกรณีที่มีข้อพิพาทเรื่องความเป็นผู้นิพนธ์และไม่สามารถแก้ ปัญหาได้ด้วยการพูดคุยกับผู้นิพนธ์ หลัก ขั้นตอนต่อไปควรเป็นการเสนอข้อ พิพาทนั้นต่อหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ วินิจฉัยชี้ขาด ข้อพิพาทนั้น

9. วารสารที่มีมาตรฐาน จะเปิดโอกาสให้มีการแก้ไขหลังตีพิมพ์ไป แล้วโดยการเพิ่มหรือถอนชื่อผู้ นิพนธ์หรือแม้แต่ถอนทั้งบทความได้ แต่ในทุก กรณีควรกระทำผ่านผู้นิพนธ์หลัก และควรได้รับความยินยอม จากผู้นิพนธ์ร่วม ทั้งหมด

10. การกล่าวขอบคุณผู้มีส่วนช่วยในกิตติกรรมประกาศเป็นสิ่งที่ควรทำอย่างไรก็ตามมีข้อพึงพิจารณา สองประการคือ กิตติกรรมประกาศไม่ควร ยาวเกินไป และควรขออนุญาตจากผู้ที่นิพนธ์ประสงค์จะขอบคุณ เสียก่อน หากสามารถกระทำได้

การเผยแพร่ผลงานซ้ำ (Redundant Publication)

ในการคัดลอกผลงานทางวิชาการนั้น อีกประเด็นหนึ่งที่เป็นปัญหาทางจริยธรรมที่เกิดขึ้นกับนักวิจัย นักวิชาการ หรือนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ซึ่งอาจเกิดจากความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนในการตีพิมพ์เผยแพร่ ผลงานในวารสารวิชาการหรือในรายงานสืบเนื่องจากการประชุมทางวิชาการ (Proceeding) นั่นก็คือ การ ตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานซ้ำ (Redundant Publication) ซึ่งอาจเข้าข่ายการคัดลอกผลงานของตนเอง (Self Plagiarism) โดยการนำเอาผลงานของตนเองไปตีพิมพ์เผยแพร่มากกว่า 1 แห่ง ซึ่งอาจเกิดขึ้นได้หลายกรณี ในการทำวิจัยเดี่ยว หรือการทำวิจัยกลุ่ม หรือการเขียนบทความทางวิชาการ ทั้งนี้ สำนักงานคณะกรรมการการ วิจัยแห่งชาติได้กล่าวถึงความหมายของการเผยแพร่ซ้ำ และปัญหาของการเผยแพร่ผลงานซ้ำ ไว้ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ, 2560, หน้า 23)

การเผยแพร่ซ้ำหมายความว่า การเผยแพร่งานวิจัย ข้อมูล หรือบทความเดิมซึ่งเคยถูกเผยแพร่ไปแล้ว โดยอาจเป็นการเผยแพร่ข้อมูลทั้งหมดหรือเพียงบางส่วน การเผยแพร่ก่อนหน้าโดยตนเองหรือบุคคลอื่น การ เผยแพร่โดยใช้สื่อเดียวกันหรือสื่อแตกต่างกัน การเผยแพร่โดยใช้ข้อความโวหารเดียวกันหรือแตกต่างกัน และ

การเผยแพร่โดยภาษาเดียวกันหรือแตกต่างกัน เป็นต้นหลักการและเหตุผล ซึ่งการเผยแพร่ผลงานซ้ำอาจก่อให้เกิดปัญหาได้หลายประการด้วยกัน ดังนี้

1. การใช้ทรัพยากรอย่างไม่เหมาะสม ทั้งนี้เนื่องจากทรัพยากรในการเผยแพร่งานวิจัยและงานวิชาการมีจำกัด เจ้าของทรัพยากรจึงต้องการใช้ทรัพยากรนั้นอย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด และหากเจ้าของทรัพยากรที่ถูกใช้ในการเผยแพร่ซ้ำทราบว่างานชิ้นนั้นเคยถูกเผยแพร่มาก่อนหน้านี้แล้ว อาจไม่ยินดีให้ใช้ทรัพยากรของตนในการเผยแพร่ซ้ำ

2. การละเมิดลิขสิทธิ์ในกรณีที่การเผยแพร่งานครั้งแรกนั้นมีลิขสิทธิ์คุ้มครองอยู่ การเผยแพร่ซ้ำในบางบริบทอาจเป็นการละเมิดลิขสิทธิ์ได้

3. การวิเคราะห์ข้อมูลซ้ำในกรณีที่เป็นการเผยแพร่ข้อมูลวิจัยซ้ำ และผู้อ่านไม่ทราบว่าข้อมูลจากการเผยแพร่ซ้ำซ้อนเป็นข้อมูลเดียวกัน อาจก่อให้เกิดการวิเคราะห์ข้อมูลโดยเข้าใจผิดว่าข้อมูลซ้ำซ้อนดังกล่าวเป็นข้อมูลที่แตกต่างกันได้ เช่น ในกรณี systematic review และหรือ meta analysis เป็นต้น

4. การให้รางวัล การตอบแทน ความน่าเชื่อถือ เกิดความซ้ำซ้อน เนื่องจากในแวดวงวิชาการและการวิจัย ยังคงใช้ในการเผยแพร่เป็นตัวชี้วัดตัวหนึ่ง การเผยแพร่ซ้ำซ้อนอาจก่อให้เกิดการให้ความน่าเชื่อถือ (credit) ซ้ำซ้อนขึ้น

แนวทางการปฏิบัติในการเผยแพร่ซ้ำ

สำหรับ แนวทางการปฏิบัติในการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการซ้ำ สามารถสรุปได้ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ, 2560, หน้า 24-25)

1. เมื่อจำเป็นต้องเผยแพร่ให้แจ้งให้เจ้าของทรัพยากรครั้งแรก และครั้งที่สองทราบทั้งคู่ เช่น ถ้าผู้วิจัยได้ลงตีพิมพ์งานวิจัยในวารสาร ก. ไปแล้ว ต่อมาคิดว่างานนั้นจะเป็นประโยชน์กับผู้อ่านวารสาร ข. ซึ่งอาจจะไม่ได้อ่านวารสาร ก. จะต้องแจ้งให้บรรณาธิการทั้งวารสาร ก. และ วารสาร ข. ทราบว่างานนี้เคยตีพิมพ์แล้วในวารสาร ก. หรือในกรณีที่ผู้วิจัยได้เคยนำเสนอผลงานนี้ในงานประชุมวิชาการที่ใดที่หนึ่งมาแล้วต่อมาต้องการลงตีพิมพ์ในวารสารควรแจ้งให้วารสารนั้นๆ ทราบว่าเรื่องดังกล่าวเคยนำเสนอที่ใดและเมื่อไรมาแล้ว

2. ในการเผยแพร่งานครั้งที่สองให้อ้างอิงถึงการเผยแพร่ครั้งแรกด้วย

3. ในการเผยแพร่ครั้งที่สอง หากใช้สื่อเดียวกับครั้งแรก เช่น เป็นบทความทั้งคู่ให้พยายามสื่อด้วยการทวนความ (paraphrase) ให้มากที่สุดเท่าที่เป็นไปได้ ทั้งนี้เพื่อหลีกเลี่ยงการละเมิดลิขสิทธิ์และการลอกเลียนโดยมิชอบ (ดูหัวข้อ plagiarism ประกอบ)

4. หากการเผยแพร่ครั้งแรกเป็นงานที่มีลิขสิทธิ์คุ้มครอง ให้ขออนุญาตการใช้งานลิขสิทธิ์จากเจ้าของก่อนการใช้ เช่น การเผยแพร่ครั้งที่สองจำเป็นต้องใช้ตารางจากการเผยแพร่ครั้งแรก ให้ขออนุญาตก่อน

5. ในกรณีที่ข้อมูลหรือบางส่วนของข้อมูลในการเผยแพร่ครั้งที่สองเป็นข้อมูลเดียวกับการเผยแพร่ครั้งแรกให้ระบุให้ชัดเจนว่าส่วนใดเป็นส่วนเดียวกัน เช่น ในการเผยแพร่ครั้งแรกมีอาสาสมัครในงานวิจัย 30 คน ต่อมาอาสาสมัครเพิ่มขึ้นเป็น 100 คน และผู้วิจัยต้องการเผยแพร่ข้อมูลเพิ่มเติม ในกรณีนี้ผู้วิจัยควรบอกผู้อ่านให้ชัดเจนว่า ส่วนใดในการวิเคราะห์ข้อมูลมาจากข้อมูลของอาสาสมัคร 30 คน ในการเผยแพร่ครั้งแรก

6. ถ้าเป็นไปได้ควรใส่เชิงอรรถ (footnote) ให้ผู้อ่านทราบ เช่น งานวิจัยนี้เคยนำเสนอในการประชุมใดมาก่อนหรืองานนี้เป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ หรืองานนี้เป็นการแปลจากงานใดในภาษาอื่น

7. เมื่อต้องการใช้งานเผยแพร่ที่ซ้ำซ้อนนี้ในการขอรางวัล ผลงานทางวิชาการ หรือการตอบแทนต่างๆ ให้แจ้งผู้พิจารณาด้วยว่างานชิ้นใดเป็นงานที่ซ้ำซ้อนกันอยู่ รวมทั้งแจ้งว่าส่วนใดเป็นส่วนที่ซ้ำซ้อนหรือในกรณีที่รางวัล หรือผลตอบแทนต่างๆ ถูกให้มาโดยเจ้าตัวมิได้เป็นผู้ขอ เมื่อทราบว่าได้รับ ก็ควรแจ้งให้ผู้พิจารณาทราบเช่นเดียวกัน

โปรแกรมสำเร็จรูปในการตรวจสอบการคัดลอกผลงานวิชาการ (Plagiarism Detection Software)

สำหรับ โปรแกรมสำเร็จรูปที่ใช้ในการตรวจสอบการคัดลอกผลงานทางวิชาการ ถือเป็นเครื่องมือสำคัญในการกำกับ ตรวจสอบ และป้องกันการลอกเลียนผลงานทางวิชาการของเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ ทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ ปัจจุบันมีการพัฒนาโปรแกรมสำเร็จรูปเพิ่มมากขึ้น ทั้งโปรแกรมที่เป็น สาธารณะดาวน์โหลดฟรี หรือโปรแกรมที่ต้องเสียค่าใช้จ่าย หรือ เป็นโปรแกรมที่ไม่มีค่าใช้จ่ายแต่ต้องมีการทำ ข้อตกลงความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัย ที่นิยมใช้อย่างแพร่หลายในปัจจุบัน อาทิ โปรแกรม Turnitin, โปรแกรม ซึ่งเป็นโปรแกรมที่ใช้ในการตรวจสอบการคัดลอกผลงานการเขียนทางวิชาการที่เป็นสิ่งพิมพ์ออนไลน์ โปรแกรมอักษรวิสุทธิ์ ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นโปรแกรมที่ใช้ในการตรวจสอบการคัดลอกผลงาน ทางวิชาการ ทั้งในรูปแบบ เอกสาร ตำรา บทความวิชาการ บทความวิจัย รายงานวิจัย ตลอดจนวิทยานิพนธ์และ การศึกษาค้นคว้าอิสระ กับระบบฐานข้อมูลออนไลน์ (Data Base Online) โดยจะแสดงผลความคล้ายคลึงกับ ผลงานที่มีผู้จัดทำไว้แล้วในฐานข้อมูลออนไลน์ (Similarity Index) ในรูปเปอร์เซ็นต์ความคล้ายคลึงของ ผลงาน โดยใช้หลักการเทียบคำต่อคำ (Word by Word) พร้อมทั้งบ่งชี้แหล่งความซ้ำซ้อนในฐานข้อมูล ออนไลน์อีกด้วย ซึ่งนำมาใช้ในแวดวงวิชาการ งานวิจัยและการจัดการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาที่เกี่ยวข้อง กับกับการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาระดับปริญญาโทและปริญญาเอกของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ทั้งในประเทศ และต่างประเทศที่จะมีข้อกำหนดเกี่ยวกับจรรยาบรรณนักวิจัย /จริยธรรมการวิจัยในมหาวิทยาลัย แหล่งทุน วิจัยต่าง ๆ เพื่อกำกับจริยธรรมและจรรยาบรรณของครู อาจารย์ นักวิชาการ นักวิจัยและนักศึกษาระดับ บัณฑิตศึกษา โดยต้องมีการตรวจสอบการคัดลอกผลงานทางวิชาการในการนำเสนอโครงร่างวิจัย (Research Proposal) และโครงร่างวิทยานิพนธ์ รวมทั้งการจัดส่งรายงานวิจัยหรือรายงานวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์โดยมี การกำหนดค่าความซ้ำซ้อนหรือความคล้ายคลึงของผลงานที่แตกต่างกันออกไป โปรแกรมตรวจสอบการ คัดลอกผลงานการเขียนทางวิชาการ ส่วนใหญ่จะมีลักษณะคล้ายคลึงกันดังนี้

1. ใช้เป็นเครื่องมือในการตรวจสอบการคัดลอกผลงานทางวิชาการที่อยู่ในระบบฐานข้อมูลออนไลน์ หรือสิ่งพิมพ์ออนไลน์ โดยโปรแกรมจะทำการส่งข้อมูลผลงานทางวิชาการเข้าสู่ระบบ จากนั้นระบบจะทำการ เปรียบเทียบ เพื่อตรวจสอบข้อความคล้ายคลึงหรือความซ้ำซ้อนกันของข้อมูลที่ต้องการตรวจกับฐานข้อมูล ออนไลน์โดยใช้หลักการเทียบคำต่อคำ (Word by word) จากนั้นระบบรายงานผลการตรวจสอบการ คัดลอกผลงานออกมาเป็นระดับเปอร์เซ็นต์ หรือร้อยละของการเทียบซ้ำ (Similarity index)

2. โปรแกรมจะชี้แหล่งข้อมูลหรือฐานข้อมูลที่พบความซ้ำซ้อนกับผู้ทำงาน โดยแสดงลิงค์ไปยัง ฐานข้อมูล/แหล่งข้อมูลนั้น โดยมีรายละเอียดชื่อเจ้าของผลงาน /หน่วยงาน/ แหล่งตีพิมพ์/หน่วยงาน,สถาบันที่ เป็นเจ้าของลิขสิทธิ์ เพื่อให้หน่วยงานที่อนุมัติผลงานวิชาการ/อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ หรือเจ้าของ แหล่งทุนวิจัยได้พิจารณาทำการตรวจสอบความซ้ำซ้อนโดยสามารถตรวจสอบได้จากต้นฉบับของเจ้าของ ผลงาน (Originally Report) ได้

โปรแกรมอักขราวิสุทธิ์กับการตรวจสอบการคัดลอกผลงานทางวิชาการ

โปรแกรมอักขราวิสุทธิ์ เป็นโปรแกรมการตรวจสอบการคัดลอกผลงานของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่พัฒนาขึ้นเพื่อใช้ในการตรวจสอบการคัดลอกผลงานทางวิชาการ ผลงาน วิจัย และวิทยานิพนธ์ โปรแกรมอักขราวิสุทธิ์เป็นโปรแกรมที่ได้ทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยทั่วประเทศ 140 แห่ง เนื่องจากหน่วยงานด้านวิชาการ หน่วยงานวิจัยและมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ตระหนักถึงปัญหาการคัดลอกผลงานทางวิชาการ ซึ่งเป็นปัญหาใหญ่ที่นำไปสู่ความเสื่อมถอยในแวดวงวิชาการและการศึกษา จึงมีแนวทางที่จะต้องกันและตรวจสอบการกระทำความผิด หรือการโจรกรรมผลงานทางวิชาการ โดยการป้องกันการคัดลอกผลงานเอกสารอันมีลิขสิทธิ์ในฐานข้อมูลออนไลน์

โดยโปรแกรมอักขราวิสุทธิ์เป็นระบบการตรวจสอบความคล้ายคลึงของผลงานวิจัย วิทยานิพนธ์ ผลงานทางวิชาการ ฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ บทความวิชาการ บทความวิจัยของฐานข้อมูลของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์จากมหาวิทยาลัยที่ร่วมลงนามความร่วมมือฯ ตลอดจนบทความจากเว็บไซต์วิกิพีเดีย โดยมีขีดความสามารถในการรองรับไฟล์ Word (.doc หรือ .docx) และ ไฟล์ Acrobat (.pdf) ที่มีขนาดไฟล์ไม่เกิน 200 MB ในส่วนของการเข้าใช้งาน ผู้ใช้งานเพียงใช้ Primary E-mail Address ของมหาวิทยาลัยที่ทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือกับจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ระบบจะดำเนินการตรวจสอบ และรายงานผลการตรวจสอบความซ้ำซ้อน (Plagiarism Checking Report) ผ่านอีเมลเพื่อแจ้งผลเมื่อตรวจสอบเสร็จสิ้น และสามารถดูรายงานผลการทดสอบเมื่อการตรวจสอบเสร็จสิ้นได้ พร้อมกับแสดงผลค่าร้อยละของความซ้ำซ้อนหรือความคล้ายคลึงกับเจ้าของผลงานคนอื่น ๆ (Source) โดยเปรียบเทียบความซ้ำซ้อนทั้งในภาพรวม และแสดงความซ้ำซ้อนเป็นรายบุคคล โดยโปรแกรมจะเปรียบเทียบความซ้ำซ้อนของต้นฉบับที่ตรวจสอบ กับแหล่งข้อมูล โดยระบุชื่อเจ้าของผลงาน และสังกัดหน่วยงาน/มหาวิทยาลัย

ทั้งนี้ อักขราวิสุทธิ์ เป็นระบบที่ให้บริการตรวจสอบความคล้ายคลึงกัน ระหว่างเอกสารที่ยื่นตรวจสอบกับเอกสารในฐานข้อมูลของระบบฯ โดยให้ผลลัพธ์เป็นรายงานผลการตรวจสอบที่แสดงค่าเปอร์เซ็นต์ความคล้ายคลึงกันและรายละเอียดอื่นๆ ความสามารถของโปรแกรมอักขราวิสุทธิ์ โดยสรุปดังนี้ (ไพโรจน์ ลีลาภัทร กิจ, 2557)

1. ตรวจสอบได้ทั้งข้อความภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
2. ตรวจสอบกับฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์จากบัณฑิตวิทยาลัย บทความวิจัยที่ตีพิมพ์ในวารทาง

วิชาการของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย รวมไปถึงบทความในเว็บไซต์วิกิพีเดียภาษาไทย

3. รองรับไฟล์เอกสาร Microsoft Word และ PDF
4. ใช้เวลาตรวจสอบเฉลี่ยประมาณ 2-3 นาที (ระยะเวลาจริงขึ้นอยู่กับปริมาณผู้ใช้ที่กำลังเข้าคิวรอตรวจสอบ)
5. ค่าเปอร์เซ็นต์ความคล้ายคลึงที่ได้จากระบบอักขราวิสุทธิ์มีไว้สำหรับอ้างอิงเท่านั้น

ตัวอย่างผลการตรวจสอบความซ้ำซ้อนของผลงาน ด้วยโปรแกรมอักขราวิสุทธิ์

Match Details

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT

TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)

นำปลอกไว้ในส่วนหรือในไรใกล้มันเพื่อสะดวกในการใช้และบำรุงรักษา 3 พืชให้สีอาหารและสีของเปลือกของพืชที่ขาว
นำปลอกมาใช้ทำสีอาหารและใช้ทำสีของผิวหลายชนิดดังตัวอย่าง 4 พืชที่มีพิษหมายถึงกลุ่มพืชที่มีสารพิษสะสมอยู่ตามส่วน
ต่างอาจเป็นส่วนในดอกผลเมล็ดหัวใต้ดินหรือท่อน้ำ 5 พืชที่ใช้ในงานหัตถกรรมที่นำมาทำเป็นวัสดุกลุ่มพืชที่ขยที่
นำใช้เป็นที่อุดคืบใน

ใดในธรรมชาติ ก เพื่อนำมาใช้เป็นอาหารพืชเหล่านี้มีอยู่ตามป่าในท้องทุ่งหรือตามไร่ไรร้อยมาซึ่งกล่าว ก จาก
นำมามีประโยชน์ไว้ใช้กับการนำพืชดังกล่าวมาซึ่งปลอกไว้ในส่วนหรือในไรใกล้มัน ก เพื่อสะดวกในการใช้และบำรุง
รักษา ก พืชให้สีอาหารและสีของเปลือกของพืชที่ขาวนำมาใช้ทำสีอาหารและใช้ทำสีของผิวหลายชนิดดัง
กลุ่มพืชที่มีสารพิษสะสมอยู่ตามส่วนต่างอาจเป็นส่วนในดอก ก ผลเมล็ดหัวใต้ดินหรือท่อน้ำ ก พืชที่พบประสงค์
หลายถึงพืชที่ไม่ใช่ประโยชน์หลายอย่างทั้งในด้านการใช้ประโยชน์ในไรใกล้มัน ก และพืชกรรม ก 13 ก ในยุคโลกาภิวัตน์
วัฒนธรรมและความรู้ที่นำมาใช้ในการใช้ประโยชน์จากพืชที่ได้รับจาก ก ถิ่นที่พบบนเกาะหรือบนบกหรือบนน้ำตาม
กลุ่มพืชที่นำมาใช้ที่ร้านค้าทางไกลจากสิ่งคมเนื้อ ก กลุ่มพืชเหล่านี้มีความผูกพันกับพืชมานานจนกลายเป็น
เอกลักษณ์ของกลุ่มต้นต้น ก วัฒนธรรมการบริโภคข้าวเหนียวของภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคเหนือการ
บริโภคผักสด ก และลูกเห็บทางภาคใต้การผลิต

ใช้บริโภคทั่วโลกหรือใช้ในพิธีกรรมทางศาสนาความเชื่อคือยาและเก็บตัวอย่างพรรณไม้แห้งไว้เป็นหลักฐานอ้างอิงใน
การตรวจสอบชนิดพืชและชื่อวิทยาศาสตร์ที่ถูกต้อง 2 มันที่ขยที่พื้นเมืองซึ่งเกี่ยวข้องกับรายละเอียดรูปพรรณของพืชที่
กำเนิดประโยชน์ใหม่หรือพืช 3 มันที่ส่วนของพืชที่นำมาใช้ประโยชน์โดยเฉพาะพืชสมุนไพรต้องระบุว่าใช้ส่วน
หัวแห้งเปลือกหรือขยที่ในแก่นไม้ ก ในดอกผลหรือเมล็ดและวิธีการนำมาใช้การปรุงรรมผลิต ฯลฯ 4

ให้หลักการศึกษาศาสตร์ที่พบใน 1) สารบัญชไทยสำหรับเยาวชนเล่มที่ 21 (2543 : 232) ได้บันทึกไว้ว่างาน
ค้นคว้า ก วิทยาทางพฤกษศาสตร์ที่นำมาไม่จำเป็นการศึกษาการใช้พืชพรรณกลุ่มใดของกลุ่มชนพื้นบ้าน ก นักวิจัย
ค้นคว้าเป็นเครื่องมือความรู้และประสบการณ์ทางพฤกษศาสตร์จากนักพฤกษศาสตร์ ก อยู่บ้างเพื่อช่วยในการปฏิบัติงาน
ภาคสนามเป็นไปได้อีกและแนะนำอย่างอื่นที่ควรใช้ ก ควรหลีกเลี่ยงปฏิบัติงานในท้องที่ดังต่อไปนี้ ก 13 ก1 สาร
บัญชที่พรรณไม้ที่ค้นคว้ามาใช้ตามชุมชนพื้นบ้านทั้งพืชที่ไม่ใช่บริโภคบริโภคหรือ ก ใช้ในพิธีกรรมทางศาสนาความ
เชื่อและเก็บตัวอย่างพรรณไม้แห้ง (herbarium specimen) ก ไว้เป็นหลักฐานอ้างอิงในการตรวจสอบชนิดพืชและชื่อ
วิทยาศาสตร์ที่ถูกต้อง ก2 มันที่ขยที่พื้นเมืองรายละเอียดรูปพรรณของพืชที่กำเนิดประโยชน์ใหม่ ก ของพืช ก3
มันที่ส่วนของพืชที่นำมาใช้ประโยชน์โดยเฉพาะพืชสมุนไพรต้องระบุว่าใช้ส่วน ก ภาควิชาแห่งเมล็ดพืชหรือขยที่
ไม้แก่นไม้ ก ในดอกผลหรือเมล็ดและวิธีการนำมาใช้ ก การปรุงรรมผลิต ฯลฯ ก4 มันที่ขยที่ขยที่และความรู้ของ
ผู้คนที่นำมันที่ไปขยที่หรือให้ความรู้เกี่ยวกับ

จึงเป็นความรูที่ไม่หยุดนิ่งประเทศวิสัยได้กล่าวถึงลักษณะสำคัญของภูมิปัญญาท้องถิ่น ไว้ดังนี้ 2536 หน้า 21 – 23 1
ความจำเพาะกับท้องถิ่นสำหรับเรื่องความจำเพาะกับท้องถิ่นเป็นเรื่องที่ชัดเจนในความคิดชื่อโพธิ์พระภูมิปัญญาท้องถิ่น
สมัยนั้นมาจากประสบการณ์หรือความจัดเจนจากชีวิตและสังคมในท้องถิ่นหนึ่งเพราะฉะนั้นภูมิปัญญาท้องถิ่นจึงมีความ
สอดคล้องกับเรื่องท้องถิ่นมากกว่าภูมิปัญญาที่มาจากข้างนอกแล้วเอาไปใช้ในท้องถิ่นอื่นที่แตกต่างกันไม่ได้หรือ
ได้ไม่ดี 2

ก ก้นทุกมิติทางสังคมสิ่งแวดล้อมและสังคมศาสตร์ ก ประเวศวิสัย (2534 : 12) ได้กล่าวถึงภูมิปัญญาท้องถิ่นว่ามี
ลักษณะที่สอดคล้องกับประการ ก คือ 1) ความจำเพาะกับท้องถิ่น 2) มีความเชื่อมโยงหรือบูรณาการสูง 3) มีความเคารพ
เอาใจใส่โดย ก รายละเอียดความสำคัญดังนี้ ก1 ความจำเพาะกับท้องถิ่นเป็นเรื่องที่ชัดเจนในตัวเพราะภูมิปัญญาท้องถิ่น
สมัยนั้น ก ข้นมาจากประสบการณ์หรือความจัดเจนจากชีวิตและสังคมในท้องถิ่นหนึ่งเพราะฉะนั้นภูมิ ก ภูมิปัญญา
ท้องถิ่นจึงมีความสอดคล้องกับเรื่องท้องถิ่นมากกว่าภูมิปัญญาที่มาจากข้างนอกแล้วเอา ก เอาไปใช้ในท้องถิ่นที่แตกต่าง
กันไม่ได้หรือได้ไม่ดีซึ่งชีวิตสังคมและสิ่งแวดล้อม ก2 มีความเชื่อมโยงกันเป็นบูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็น
ภูมิปัญญาที่มาจาก ก ประสพการณ์จริงจึงมีความเป็นบูรณาการสูงทั้งในเรื่องของกายใจสังคมและสิ่งแวดล้อม ก ความ
คิดเรื่องและแต่เดิมแต่เดิมโพธิ์พระภูมิเจ้าที่ทุกเทวดาเป็นตัวอย่างของการนำเอา ก ธรรมชาติมาเป็นนามธรรมที่สื่อ
ไปถึงส่วนสังคมของใจที่เชื่อมโยงไปสู่สังคมประโยชน์โดยสร้าง ก ความสัมพันธ์ที่ถูกต้องให้คนเคารพธรรมชาติแรก
เคารพอะไรยอมไม่ทำลายสิ่งในจักรวาล ก คำสัมผัสได้เพียงวัตถุธรรมแต่ไปไม่ถึงนามธรรมยอม

มีความเชื่อมโยงหรือบูรณาการสูงชีวิตสังคมและสิ่งแวดล้อมมีความเชื่อมโยงกันเป็นการบูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็น
ภูมิปัญญาที่มาจากประสบการณ์จริงจึงมีความเป็นบูรณาการสูงทั้งในเรื่องของกายใจสังคมและสิ่งแวดล้อมความคิดเรื่อง
แต่เดิมแต่เดิมโพธิ์พระภูมิเจ้าที่ทุกเทวดาเป็นตัวอย่างของการนำเอาธรรมชาติมาเป็นนามธรรมที่สื่อไปถึงส่วน
สังคมของใจที่เชื่อมโยงไปสู่สังคมประโยชน์โดยสร้างความสัมพันธ์ที่ถูกต้องให้คนเคารพธรรมชาติแรกเคารพอะไรยอม
ไม่ทำลายสิ่งในจักรวาล

ความสอดคล้องกับเรื่องท้องถิ่นมากกว่า ก ภูมิปัญญาที่มาจากข้างนอกแล้วเอาไปใช้ในท้องถิ่นอื่นที่แตกต่างกัน
ไม่ได้หรือได้ไม่ดี ก สังคมและสิ่งแวดล้อมมีความเชื่อมโยงกันเป็นบูรณาการโดยมีการบูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นซึ่งเป็น
ก ภูมิปัญญาที่มาจากประสบการณ์จริงทั้งในเรื่องของกายใจสังคมและสิ่งแวดล้อมความคิดเรื่อง ก แต่เดิมแต่เดิมแต่เดิม
โพธิ์พระภูมิเจ้าที่ทุกเทวดาเป็นตัวอย่างของการนำเอาธรรมชาติ ก มาเป็นนามธรรมที่สื่อไปถึงส่วนสังคมของใจที่เชื่อมโยง
ไปสู่สังคมประโยชน์โดยสร้างความสัมพันธ์ ก ที่ถูกต้องให้คนเคารพธรรมชาติแรกเคารพอะไรยอมไม่ทำลายสิ่ง
นักการอะไรคำสัมผัสได้ ก เพียงวัตถุธรรมแต่ไปไม่ถึงนามธรรมยอมสัมพันธ์ได้เพียงต้นขยที่มาเป็นส่วนเดียวคำสัมผัส
ก ทางใจที่สื่อซึ่งส่วนการมุ่งสู่สังคมประโยชน์ตามหลักวิทยาศาสตร์ไม่มีความเคารพอะไร ก ก้นสัมพันธ์กับใจความคิด
และท่าทีเหล่านี้จึงไม่ไปกล่าวหาอย่างสูง ก กล่าวโดยสรุปลักษณะสำคัญของภูมิปัญญาที่นำมาหรือภูมิปัญญาของ
ก เป็นนามธรรม ก ความคิดการประสพการณ์หลายครั้งแล้วสรุปเป็นนามเรียกนามได้ครอบคลุมความเชื่อ ก ของบุคคล
ในสังคมที่ยึดมั่นกับและเป็นอุดมการณ์ในการดำรงชีวิตที่มีคุณธรรมสูง ก 15 ก และเชื่อมโยงไปสู่นามธรรม

อะไรคำสัมผัสได้เพียงวัตถุธรรมแต่ไปไม่ถึงนามธรรมยอมสัมพันธ์ได้เพียงต้นขยที่เป็นส่วนเดียวคำสัมผัสทางใจที่
สื่อซึ่งและการมุ่งสู่สังคมประโยชน์เช่นว่าคำสัมผัสแน่นักที่ขยที่สัมพันธ์กับสังคมที่สัมพันธ์กันซึ่งมีความสัมพันธ์กัน
วิทยาศาสตร์ไม่มีความเคารพอะไร ก ก้นสัมพันธ์กับใจที่เชื่อมโยงไปสู่สังคมประโยชน์โดยสร้างความสัมพันธ์ที่ถูกต้องให้คน
เคารพเอาใจใส่ภูมิปัญญาท้องถิ่นให้ความสำคัญแก่ประสบการณ์จริงมีความเคารพ

ก เป็นบูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นภูมิปัญญาที่มาจาก ก ประสพการณ์จริงจึงมีความเป็นบูรณาการสูงทั้งในเรื่องของ
กายใจสังคมและสิ่งแวดล้อม ก ความคิดเรื่องแต่เดิมแต่เดิมโพธิ์พระภูมิเจ้าที่ทุกเทวดาเป็นตัวอย่างของการนำ
เอา ก ธรรมชาติมาเป็นนามธรรมที่สื่อไปถึงส่วนสังคมของใจที่เชื่อมโยงไปสู่สังคมประโยชน์โดยสร้าง ก ความสัมพันธ์ที่ถูกต้อง
ให้คนเคารพธรรมชาติแรกเคารพอะไรยอมไม่ทำลายสิ่งนักการอะไรคำสัมผัสได้ ก เพียงวัตถุธรรมแต่ไปไม่ถึง
นามธรรมยอมสัมพันธ์ได้เพียงต้นขยที่มาเป็นส่วนเดียวคำสัมผัส ก ทางใจที่สื่อซึ่งส่วนการมุ่งสู่สังคมประโยชน์ตาม
หลักวิทยาศาสตร์ไม่มีความเคารพอะไร ก ก้นสัมพันธ์กับใจความคิดและท่าทีเหล่านี้จึงไม่ไปกล่าวหาอย่างสูง ก
กล่าวโดยสรุปลักษณะสำคัญของภูมิปัญญาที่นำมาหรือภูมิปัญญาของ ก เป็นนามธรรม ก ความคิดการประสพการณ์
หลายครั้งแล้วสรุปเป็นนามเรียกนามได้ครอบคลุมความเชื่อ ก ของบุคคลในสังคมที่ยึดมั่นกับและเป็นอุดมการณ์
ในการดำรงชีวิตที่มีคุณธรรมสูง ก 15 ก และเชื่อมโยงไปสู่นามธรรม

มนุษย์สาขาวิชาจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องและการใช้แรงงานได้แก่วิศวกรสาขาและจัดการเกี่ยวกับปัจจัย 4 คือที่อยู่อาศัย
อาหารเครื่องนุ่งห่มยารักษาโรคเป็นต้นภูมิปัญญาเหล่านี้คือยาเพิ่มพูนของงานชิ้นงานดูเหมือนเป็นสิ่งสามัญเช่น 1 1
ภูมิปัญญาเกี่ยวกับการทำงานหนักเริ่มตั้งแต่ภูมิปัญญาเกี่ยวกับขยที่ภูมิปัญญาการหอนผ้าล้าสัตว์การทำและใช้
เครื่องรับส่งรับส่งตัวนำเช่นกับปลาเสื้อขยที่เป็นต้นภูมิปัญญาเหล่านี้คือยาพัฒนาขยที่เป็นอาชีพรับรับแบบของเครื่องมี
เครื่องใช้เฉพาะตัวเฉพาะถิ่นเช่นหน้าไม้ภูมิปัญญาในการเลือกพันธุ์

ข้นมาจากประสบการณ์จริงชีวิตและสังคม ก ในสภาพสิ่งแวดล้อมที่แตกต่างกันและถ่ายทอดสืบต่อกันมา
วัฒนธรรม (ประเวศวิสัย, 2536 : ก21) ของแต่ละท้องถิ่นในประเทศไทยซึ่งมีความหลากหลายในแต่ละท้องถิ่นมากขึ้น
เนื่องจาก ก1 ที่พื้นฐานเดียวกันนั้นคือความเชื่อศาสนาและวิถีชีวิตของวิถีชีวิตเกษตรกรรมและด้วยเหตุนี้ ก ภูมิปัญญา
บ้านมีขอบข่ายกว้างขวางครอบคลุมวิถีชีวิตประชาชนในท้องถิ่นจึงจากแหล่ง ก ของภูมิปัญญาชาวบ้านดังต่อไปนี้ ก สุ
ธินต์พจนานุกรม (2540 : 34) ฐานภูมิปัญญาชาวบ้านตามอัตลักษณ์ ก1 ภูมิปัญญาชาวบ้านเพื่อการยังชีพ
ภูมิปัญญาชาวบ้านประเภทเพื่อการยังชีพ ก ขยที่เพื่อการยังชีพอยู่รอดอยู่อย่างมีความสุขตามอัตลักษณ์เป็น
ภูมิปัญญาเกี่ยวกับการสาขา ก มีปัจจัยพื้นฐานมีการยังชีพของสังคมปฐมภูมิตั้งแต่มนุษย์สาขาวิชาจิตวิทยาคือ
เกี่ยวข้อง ก ขยที่แรงงานได้แก่วิศวกรสาขาและจัดการเกี่ยวกับปัจจัย 4 คือที่อยู่อาศัยอาหาร ก เครื่องนุ่ง
ห่มยารักษาโรคเป็นต้นภูมิปัญญาเหล่านี้คือยาเพิ่มพูนของงานชิ้นงานดูเหมือนเป็นสิ่ง ก สามัญเช่นก1.1) ภูมิปัญญา
เกี่ยวกับการทำงานหนักเริ่มตั้งแต่ภูมิปัญญาเกี่ยวกับขยที่ ก ภูมิปัญญาการหอนผ้าล้าสัตว์การทำและใช้เครื่อง
รับส่งรับส่งตัวนำเช่นกับปลาเสื้อขยที่เป็นต้นภูมิปัญญาเหล่านี้คือยาพัฒนาขยที่เป็นอาชีพรับรับแบบของเครื่องมี

เอกสารอ้างอิง

- กัญจนา บุญเกียรติ และประไพพิศ มงคลรัตน์. (2556). การลักลอกงานวิชาการและวรรณกรรม (Plagiarism). (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- มานิตย์ จุมปา. (2556). เขียนผลงานทางวิชาการอย่างไรไม่ละเมิดลิขสิทธิ์และไม่ลักลอกผลงาน (Plagiarism). (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (2555). สิ่งพิมพ์ วิทยานิพนธ์ การคัดลอกผลงานวิจัย “ประเด็นสำคัญที่ควรรู้”. ออนไลน์. เข้าถึงข้อมูลวันที่ 3 ธันวาคม 2559 . เข้าถึงที่ <http://www.grad.chula.ac.th/download/files/Plagiarism.pdf>
- บุษบา มาตระกูล. (2551). “Plagiarism โจรกรรมทางวรรณกรรม”. ออนไลน์ : ก้าวทันโลกวิทยาศาสตร์. 8(2), 7-10. เข้าถึงข้อมูลวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2560. เข้าถึงที่ <http://sci.bsru.ac.th/sciweb/e-magazine/8-2/chapter-2.pdf>
- ไพโรจน์ สีสากัทกรกิจ, (2557). คู่มือการใช้งานระบบอักษรวิสุทธิ์ เพื่อการตรวจสอบการลักลอกผลงานทางวิชาการ. บริษัท อินสปีก้า : เข้าถึงเมื่อ 28 กุมภาพันธ์ 2559 เข้าถึงที่ <http://www.lib.buu.ac.th/webnew2/wp-content/uploads/2016/05/askrawisut.pdf>
- รมณีย์ เจริญทรัพย์. (2558). การโจรกรรมทางวรรณกรรม Plagiamrism. ออนไลน์ : เข้าถึงเมื่อ 4 พฤศจิกายน 2558. เข้าถึงที่ http://www2.rdi.ku.ac.th/newweb/wp-content/uploads/2013/05/KM_plagiarism.pdf
- สุพรรณ พูเจริญ. (2557). การคัดลอกผลงานตนเอง (Self Plagiarism). วารสารเทคนิคการแพทย์ และกายภาพบำบัด. คณะเทคนิคการแพทย์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น. (26), (กันยายน-ธันวาคม), หน้า 209-210.
- สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ. (2559). คู่มือมาตรฐานการเผยแพร่ผลงานวิจัยและผลงานทางวิชาการ. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2560). คู่มือมาตรฐานการเผยแพร่ผลงานวิจัยและผลงานทางวิชาการ (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- หอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. (2558). การคัดลอกผลงานทางวิชาการ (Plagiarism) ออนไลน์ : เข้าถึงเมื่อ 4 พฤศจิกายน 2558. เข้าถึงที่ http://lib.swu.ac.th/th/images/stories/pdfaumporn/plagiarism_update.pdf
- Het Western Cited in Irving Hexham. (1981). **The Irony of Apartheid.** (Lewiston : Edwin Mellen)
- School of Education. **How to Recognize Plagiarism.** Online : <https://www.indiana.edu/~istd/definition.html>.
- Wakefield AJ, Murch SH, Anthony A, et al. Ileal-lymphoid-nodular hyperplasia, non-specific colitis, and pervasive developmental disorder in children [retracted in : Lancet. 2004 ; 363(9411) : 750]. Lancet. 1998 ; 351(9103) : 637-641.

ภาคผนวก

- แนวปฏิบัติการตรวจสอบการคัดลอกผลงาน
- แบบฟอร์มการตรวจสอบการคัดลอกผลงาน

ประกาศมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

เรื่อง แนวปฏิบัติในการตรวจสอบการคัดลอกผลงานทางวิชาการในการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๘

เพื่อให้ผลงาน วิทยานิพนธ์ และการศึกษาค้นคว้าอิสระ ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร มีคุณภาพ เป็นที่เชื่อถือตามหลักจริยธรรม และจรรยาบรรณของนักวิจัย และจากมติที่ประชุมคณะกรรมการตรวจสอบการคัดลอกผลงานทางวิชาการในการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ครั้งที่ ๑/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๕๘ และคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาครั้งที่ ๗/๒๕๕๘ เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๕๘ จึงกำหนดแนวปฏิบัติและเกณฑ์การตรวจสอบการคัดลอกผลงานทางวิชาการของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา โดยใช้โปรแกรมอักษรวินิจฉัย ดังนี้

๑. ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร เรื่อง ตรวจสอบการคัดลอกผลงานทางวิชาการในการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ.๒๕๕๘” การคัดลอกผลงานทางวิชาการ หมายถึงการลอกเลียนหรือนำข้อความ งานเขียน สำนวนภาษาโดยการคัดลอกคำต่อคำ การถอดความ หรือการสรุปเนื้อหาผลงานของผู้อื่นมาทั้งหมดหรือบางส่วนมาเป็นผลงานของตนเองโดยไม่มี การอ้างอิงเจ้าของผลงาน

๒. แนวปฏิบัติในการกำกับและตรวจสอบการคัดลอกผลงานทางวิชาการในการจัดทำวิทยานิพนธ์และการศึกษาค้นคว้าอิสระ มีดังต่อไปนี้

๒.๑ นักศึกษาที่ยื่นเรื่องขอสอบโครงร่างวิทยานิพนธ์และการศึกษาค้นคว้าอิสระ และส่งวิทยานิพนธ์และการศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับสมบูรณ์ ให้ดำเนินการตรวจสอบการคัดลอกผลงานงานโดยโปรแกรมอักษรวินิจฉัยโดยส่งแบบรายงานผลการตรวจสอบการคัดลอกผลงานตามแบบฟอร์มของบัณฑิตวิทยาลัย พร้อมแนบหลักฐานรายงานผลการตรวจสอบที่แสดงค่าร้อยละของความซ้ำซ้อน (Plagiarism Checking Report) และผ่านการรับรองจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และการศึกษาค้นคว้าอิสระก่อนยื่นขอสอบโครงร่างวิทยานิพนธ์และการศึกษาค้นคว้าอิสระ และส่งวิทยานิพนธ์และการศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับสมบูรณ์

๒.๒ อาจารย์ที่ปรึกษาทำหน้าที่กำกับและควบคุมการทำวิทยานิพนธ์ และการศึกษาค้นคว้าอิสระ ของนักศึกษาให้มีคุณภาพและเป็นไปตามประกาศนี้

๒.๓ บัณฑิตวิทยาลัยทำหน้าที่กำกับและตรวจสอบการคัดลอกผลงานทางวิชาการในการทำวิทยานิพนธ์และการศึกษาค้นคว้าอิสระของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ให้เป็นไปตามประกาศนี้

๓. เกณฑ์การตรวจสอบการคัดลอกผลงานทางวิชาการในการทำวิทยานิพนธ์และการศึกษาค้นคว้าอิสระ ระดับบัณฑิตศึกษามีดังต่อไปนี้

๓.๑ ความซ้ำซ้อนและความคล้ายคลึงของโครงร่างวิทยานิพนธ์และการศึกษาค้นคว้าอิสระไม่เกินร้อยละ ๓๐

๓.๒ ความซ้ำซ้อนและความคล้ายคลึงของวิทยานิพนธ์และการศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับสมบูรณ์ บทที่ ๑ - ๕ ไม่เกินร้อยละ ๓๐

-๒-

๔. กรณีที่มีปัญหาอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับแนวการปฏิบัตินี้ให้คณะกรรมการบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ
กำแพงเพชร เป็นผู้ตีความและวินิจฉัยชี้ขาด

ประกาศ ณ วันที่ ๑๗ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๘

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุวิทย์ วงษ์บุญมาก)
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

**แบบฟอร์มรายงานผลการตรวจสอบการคัดลอกผลงานทางวิชาการ
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร**

ข้าพเจ้า(นาย,นาง,นางสาว)..... รหัสประจำตัว.....
 นักศึกษาระดับ(ปริญญาโท/ปริญญาเอก) สาขาวิชา.....
 หลักสูตร แผน ก วิทยานิพนธ์ แผน ข การค้นคว้าอิสระ

ขอส่งรายงานผลการตรวจสอบความคล้ายคลึงของผลงานวิทยานิพนธ์ (Plagiarism Checking)
 ด้วยโปรแกรมอักขราวิสุทธิ์ เพื่อประกอบการพิจารณาอนุมัติ

โครงร่างวิทยานิพนธ์/การศึกษาค้นคว้าอิสระ
 โดยมีความคล้ายคลึงกับผลงานผู้อื่น ร้อยละ
 ตรวจสอบเมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

วิทยานิพนธ์/การศึกษาค้นคว้าอิสระ ฉบับสมบูรณ์ (บทที่ 1-5)
 โดยมีความคล้ายคลึงกับผลงานผู้อื่น ร้อยละ

ลงชื่อนักศึกษา.....
 (.....)
 วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ผลการพิจารณาของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์/การศึกษาค้นคว้าอิสระ

.....

ลงชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
 (.....)
 วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ผลการพิจารณาตรวจสอบของบัณฑิตวิทยาลัย

.....

(รองศาสตราจารย์ ดร.ณัฐรดา วงษ์นายะ)
 คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
 วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

*** หมายเหตุ**

1. ให้นักศึกษาแนบผลการตรวจสอบการคัดลอกผลงานทางวิชาการด้วยโปรแกรมอักขราวิสุทธิ์ (Plagiarism Checking Report)
2. แนบแผ่นไฟล์โครงร่างวิทยานิพนธ์/การค้นคว้าอิสระ หรือวิทยานิพนธ์/การค้นคว้าอิสระ ฉบับสมบูรณ์มาด้วย